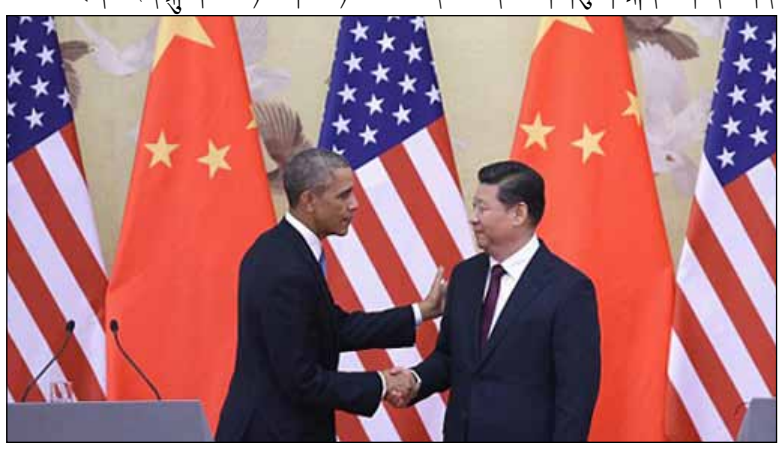

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༡རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ཤིང་རྟ་ལོ། བོད་ཟླ་ 9 ཚེས་ 27 རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ལོ་ 7 ཨང༌། 46 དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

19th November 2014

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Vol. 7 Issue 46 Price Rs. 1

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

Regd. No. HPTIB00011/08/1/2008-TC

སྲིད་འཛིན་ཨོ་བྷ་མས་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་འཛིན་ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་སྲུང་སྐྱོབ་དགོས་པའི་རེ་འདུན་བཏོན་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་
ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་སྐུ་ཞབས་བྷ་རཀ་ཨོ་བྷ་མ་

Barack Obama མཆོག་གིས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་
ས་པེ་ཅིང་དུ་ཨེ་ཤི་ཡ་ཞི་བདེ་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་
འབྱོར་མཐུན་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་ (APEC) སུ་
རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་འཛིན་ཞི་ཅིན་ཕིང་ Xi Jinping
དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ་མ་ཟད། ཉིན་དེར་
ཡུལ་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་གསར་འགོད་གསལ་
བསྒྲགས་ཤིག་སྤེལ་སྐབས་སྲིད་འཛིན་ཨོ་བྷ་
མ་མཆོག་གིས་གཞི་རྩའི་ཨ་རིའི་གཞུང་གིས་
ཐེ་ཝན་དང་བོད་རང་བཙན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་

ཀྱི་མེད་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་ཐུན་
མིན་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག དེ་བཞིན་

བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཐུན་མིན་ངོ་བོར་སྲུང་སྐྱོབས་
ཡོང་སླད་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་དགོས་པ་ཨ་
རིའི་གཞུང་གིས་རེ་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པ་ཌེ་ལི་མེལ་ Daily Mail ཞེས་
པའི་ཉིན་རེའི་གསར་ཤོག་ནང་གནས་ཚུལ་ཐོན་
འདུག གཞན་ཡང་གསར་ཤོག་དེའི་ནང་སྲིད་
འཛིན་ཨོ་བྷ་མ་མཆོག་གིས་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་
འཛིན་དང་ལྷན་གནད་དོན་དེ་དག་ཐོག་གྲོས་
མོལ་དོན་སྙིང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་སྐོར་འཁོད་

ཡོད་པ་དང་། ཨོ་བྷ་མ་མཆོག་གིས་རྒྱ་ནག་གི་
སྲིད་འཛིན་ཞི་ལ་གསུངས་པ་གསར་ཤོག་དེའི་
ནང་ལུང་འདྲེན་བྱས་དོན། ནིའུ་ཡོཀ་དང་པེ་རི་
སི། ཧོང་ཀོང་སོགས་འཛམ་གླིང་ས་གནས་གང་
དུ་གནས་ཀྱང་རང་དབང་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཁྱབ་
གཅིག་ཡིན་པ་དང་། ཐོབ་ཐང་ནི་ཕོ་མོ་ཚང་མའི་
སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་ང་
ཚོས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཆོས་ལུགས་
དང་མི་རིགས་གྲངས་ཉུང་ཚོར་རིན་ཐང་དེ་དག་
གཅིག་མཚུངས་སུ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་མཁན་རྒྱལ་
ཁབ་སུ་ཡིན་རུང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལས་ཡར་
རྒྱས་དང་ལམ་ལྷོང་ཆེ་བ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད།
ཡུལ་མིའི་མངོན་འདོད་རྣམས་སྒྲུབ་ཐུབ་རྒྱུར་
ནུས་པ་ཆེ་བ་བསྐྲུན་ཐུབ་ཡོད་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
དཔང་རྟགས་གསལ་པོ་ཡོད། ཅེས་གསུངས།
སྤྱིར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༢ ནང་སྲིད་
འཛིན་ཨོ་བྷ་མ་མཆོག་གིས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་
སྐབས་སྲིད་འཛིན་མཆོག་གིས་བོད་མིའི་ཐུན་
མིན་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག ངོ་བོ་

སོགས་སྲུང་སྐྱོབ་ཡོང་སླད་ཨ་རིའི་གཞུང་གིས་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པ་ནན་བརྗོད་ཞུས་ཡོད་པ་མ་ཟད།
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་
འདོན་གནང་མཛད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་
བྱུས་ལ་སྲིད་འཛིན་མཆོག་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུས་
པ་དང་སྦྲགས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་༸གོང་ས་
མཆོག་གི་སྐུ་ཚབ་དང་ལྷན་ཆ་རྐྱེན་གང་ཡང་མེད་
པའི་ཐོག་ནས་གྲོས་མོལ་གནང་བ་བརྒྱུད་བོད་ཀྱི་
གནད་དོན་སེལ་དགོས་པའི་རེ་འདུན་ཡང་འདོན་
བཞིན་ཡོད་སྐོར་སོགས་སྙན་སྒྲོན་ཞུས་འདུག དེ་
ཡང་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་གཉིས་ཨ་རིའི་ཕོ་བྲང་དཀར་
པོའི་ནང་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐབས་སྲིད་འཛིན་
མཆོག་གིས་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་བོད་ཀྱི་གནས་
སྟངས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དེང་སྐབས་བོད་ནང་གི་
གནས་སྟངས་སྐོར་སོགས་ཀྱི་དྲི་བར་མགོན་པོ་
གང་ཉིད་མཆོག་གིས་བཀའ་ལན་མཛད་པར་
སྲིད་འཛིན་མཆོག་ནས་བོད་མིའི་འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྟངས་ཇེ་ཞན་ཇེ་སྡུག་ཏུ་འགྲོ་
བཞིན་པ་དེར་སེམས་འཚབ་ཡོད་སོགས་ལན་
འདེབས་ཞུས་ཡོད།

སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་དང་ཧི་མཱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་བློན་ཆེན་མཆོག་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ།

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་
བཞི་བའི་རྗེས་གནང་སྩལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་
༸གོང་ས་མཆོག་གིས་རྡ་རམ་ས་ལའི་ཐེག་ཆེན་
ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཀོ་རི་ཡའི་དད་ལྡན་
ཆོས་ཞུ་བ་གྲངས་ ༦༠༠ གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་
ཡུལ་གྲུ་ཁག་ ༥༧ ནས་ཕེབས་པའི་ཆོས་ཞུ་བ་
ཁྱོན་བསྡོམས་ ༤༦༠༠ བརྒལ་བར་མགོན་པོ་ཀླུ་
སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་
གསུང་ཆོས་དབུ་འཛུགས་མཛད་དེ་ཕྱི་ཚེས་ ༡༣
ཉིན་གསུང་ཆོས་གནང་སྒོ་ཡོངས་སུ་མཇུག་སྒྲིལ་
རྗེས། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཕྱག་བཞི་བའི་རྗེས་
གནང་སྩལ་བ་དང་། དེ་རྗེས་ཀོ་རི་ཡའི་ཆོས་ཞུ་
བ་རྣམས་ཀྱི་དོགས་འདྲི་ཁག་ལ་བཀའ་ལན་སྩལ་
ཏེ་ཉིན་གསུམ་རིང་གི་་ཆོས་འབྲེལ་གྱི་གནང་སྒོ་
ཁག་ཡོངས་སུ་མཇུག་བསྒྲིལ།

སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ཨ་རི་དང་ཁེ་ན་ཌ་ཁུལ་དུ་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༣
ཉིན་གྱི་ཕྱེད་ཡོལ་དུ་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་བློ་
བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་ཧི་མཱ་ཅལ་མངའ་
སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་ཝིར་བྷདྲ་སིངྒ་མཆོག་
Chief Minister Virbhadra Singh དང་
མཇལ་འཕྲད་གནང་འདུག ཉིན་དེར་ཧི་མཱ་ཅལ་
མངའ་སྡེའི་ཉེན་རྟོག་འགོ་དཔོན་མཆོག་ Direc-
tor General of Police གིས་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་
ཁྱབ་བློན་ཆེན་མཆོག་དང་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག དེ་
བཞིན་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་
སྐུ་ཞབས་བྷི་རི་ཇི་བྷི་ཧ་རི་ལལ་བྷུ་ཊེལ་ Brij
Behari Lal Butail མཆོག མངའ་སྡེའི་གྲོང་
གསེབ་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཡར་རྒྱས་བློན་ཆེན་སྐུ་

ཞབས་སུ་དྷིར་ཤརྨ་ Sudhir Sharma མཆོགདེ་བཞིན་ཉེན་རྟོག་མི་སྣ་མཐོ་གྲས་སོགས་
ཀྱིས་གཙོས་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཁག་གཅིག་ལ་
གསོལ་སྟོན་འབུལ་ལམ་ཞུས་འདུག སྐབས་
དེར་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཆུ་ཚོད་གཅིག་ཙམ་
རིང་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་མཆོག་གིས་
གཙོས་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཁག་དང་མཇལ་མོལ་
གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་སྲིད་སྐྱོང་བློ་
བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་
བློན་ཆེན་མཆོག་ལ་དེང་སྐབས་བོད་ནང་གི་ཛ་
དྲག་གནས་སྟངས་དང་རྒྱ་གར་ནང་བཙན་བྱོལ་
བོད་མིའི་གནས་སྟངས་སྤྱི་དང་།
ལྷག་པར་ཧི་མཱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་

ནང་གི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་སྟངས་དང་
དཀའ་ངལ་ཇི་འཕྲད་སྐོར་སོགས་སྙན་སེང་ཞུས་
འདུག སྐབས་དེར་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་
མཆོག་ནས་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་ལ་དད་གུས་ཧ་ཅང་ཞུ་བཞིན་པ་མ་ཟད།

བོད་དང་བོད་མི་རྣམས་ལ་སེམས་ཐག་ཧ་ཅང་
ཉེ་པོ་ཡོད་སྐོར། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་འཐབ་རྩོད་
ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུས་
དང་ཞུ་མུས་ཡིན་སྐོར་གསུངས་འདུག་པར་སྲིད་
སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་ཡོད།

༄༅། །དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་རྡ་ས་ནས་ལྡི་
ལིར་ཕེབས་ཐོན་གནང་སྟེ་ཁུལ་དེར་ཕྱི་ཚེས་
༢༠ ཉིན་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དང་མཇལ་འཕྲད་
གནང་བ་དང། ཉིན་དེར་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི་
ཝག་ (Newark) ཏུ་ཕེབས་ཐོན་གནང་ནས་
ཕྱི་ཚེས་ ༢༡ ཉིན་ཕེབས་འབྱོར་གནང་རྒྱུ་དང།
ཉིན་དེར་ཁེ་ན་ཌའི་གྲོང་ཁྱེར་ཧ་ལི་ཕེག་སི་
Halifax ནང་ཕེབས་ཏེ་ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༡
ནས་ ༢༦ བར་ཁེ་ན་ཌའི་གྲོང་ཁྱེར་ཧ་ལི་ཕེག་

སི་ Halifax རུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བདེ་འཇགས་གླེང་
སྟེགས། (Halifax International secu-
rity forum) ཞེས་པའི་ལྷན་ཚོགས་སུ་མཉམ་
ཞུགས་གནང་རྒྱུ་དང་།
དེ་བཞིན་ཁེ་ན་ཌའི་གྲོང་ཁྱེར་མོནྚ་
རེལ་ (Montreal) དང་ཨོ་ཊ་ཝ་ (Ottawa)
བཅས་སུ་ཕེབས་ནས་བོད་རིགས་རྣམས་ལ་
གསུང་བཤད་དང་གནད་ཡོད་མི་སྣ་སོགས་དང་
མཇལ་འཕྲད་གནང་རྒྱུ་མ་ཟད། དེ་རྗེས་ཨ་རིར་
ཕེབས་ཏེ་ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་གྲོང་ཁྱེར་

ཝར་མོནྚ་ (Vermont) ཁུལ་གྱི་བོད་རིགས་
རྣམས་ལ་གསུང་བཤད་གནང་རྒྱུ་དང། ཝར་
མོནྚ་གྲོང་སྡེའི་སྲིད་སྐྱོང་ (Governor) མཆོག་
དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུག དེ་རྗེས་
ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༢༨།༢༩ བཅས་ཉིན་གཉིས་
རིང་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་སྐུ་སྒེར་གུང་གསེང་ཐོག་
ཕེབས་རྒྱུ་དང།
སླར་ཡང་ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༣༠
ནས་ཕྱི་ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༥ བར་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་
ཝི་སི་ཀོན་སིན་ (Wisconcin) དང་ཤི་ཁ་ཁོ།

(Chicago) ནིའུ་མེཀ་སི་ཁོ། (New Mex-
ico) སན་ཏ་ཕེ། (Santa Fe) བྷོ་སི་ཊོན་བཅས་
ནང་བོད་རིགས་ལ་གསུང་བཤད་དང་། གྲོས་
ཚོགས་འཐུས་མི་དང་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཁག་
གཅིག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུགཕྱི་ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༦།༧ ཉིན་བྷོ་
སི་ཊོན་ནས་ཛུ་རིཀ་ (Zuric) བརྒྱུད་ལྡི་ལིར་
ཕེབས་ཐོན་གནང་ནས་ཕྱི་ཚེས་ ༨ ཉིན་ལྡི་ལི་
ནས་རྡ་སར་ཕེབས་འབྱོར་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུགནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མྱོང་
མཁན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷན་ཚོགས་རོམ་ནང་
འཚོགས་གཏན་འཁེལ་བ།
༄༅། །ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་སྲིད་གཞུང་གིས་༸གོང་
ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་མཐོང་
མཆན་འབུལ་ལམ་ཞུ་རྒྱུ་མིན་པའི་རྣམ་འགྱུར་
གསལ་པོ་བསྟན་རྗེས་ཡུལ་དེའི་གྲོང་ཁྱེར་ཀེབ་
ཊ་ཨོན་ Cape Town ནང་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་
གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་
ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་ ༡༤ འཚོགས་འཆར་ཡོད་
པ་དེར་ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་
མྱོང་མཁན་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་འགན་
འོག་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མཁན་
གཞན་ཁག་གཅིག་བཅས་ཀྱིས་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་
སྲིད་གཞུང་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་གནང་བར་བརྟེན། ལྷན་
ཚོགས་ཐེངས་ ༡༤ དེ་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀར་ཚོགས་
མ་ཐུབ་པར་ཕྱིར་བསྡུ་གནང་དགོས་ཐུག་ཡོད།
དེར་བརྟེན་ལྷན་ཚོགས་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་གིས་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་གསར་
འགོད་གསལ་བསྒྲགས་ཤིག་སྤེལ་ཏེ། ནོ་བེལ་
ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་གྱི་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་ ༡༤ པ་འདི་ཨི་ཊ་
ལིའི་རྒྱལ་ས་རོམ་ Rome ནང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༢།༡༤ བར་ཚོགས་རྒྱུ་ཡིན་སྐོར་
གསུངས་འདུགཆོས་རིག་བཀའ་བློན་མཆོག་ས་སྐྱའི་ཆོས་སྒར་
དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ངོ་ལྔ་བཅུ་ཧྲིལ་པོ་འཁོར་བའི་
མཛད་སྒོར་ལྷན་ཞུགས་གནང་བ།

༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཆོས་རིག་
བཀའ་བློན་པདྨ་ཆོས་འབྱོར་མཆོག་ལ་རཱཇ་པུར་
དཔལ་ས་སྐྱའི་ཆོས་སྒར་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ངོ་
ལྔ་བཅུ་ཧྲིལ་པོ་འཁོར་བའི་རྗེས་དྲན་རྟེན་འབྲེལ་
དགའ་སྟོན་གྱི་མཛད་སྒོར་མགྲོན་འབོད་ཞུས་དོན་
ལྟར། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་རྡ་
ས་ནས་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་ཕྱི་ཚེས་ ༡༢ ཉིན་སྡེ་ར་
ལྡུན་དུ་ཕེབས་འབྱོར་གནང་འདུག

པར་ངོས་གཉིས་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 9 ཚེས་ 27 ཕྱི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 2 19

བོད་དོན་པར་རིགས་འགྲེམས་སྟོན་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༡ ནས་
༡༤ བཅས་ཉིན་གྲངས་བཞིའི་རིང་རྒྱ་གར་བྱང་
ཕྱོགས་ཨུཏྟར་ཁཎྜ་ Uttarkhand མངའ་སྡེའི་
ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཡུལ་སྐོར་སྤྲོ་འཆམ་གྱི་
ས་གནས་ནེ་ནི་ཏཱལ་ Nanital ཞེས་པར་སྟོན་
ཀའི་དུས་སྟོན་དང་སྟབས་བསྟུན། བོད་མིའི་སྒྲིག་
འཛུགས་ཀྱི་ཕྱི་དྲིལ་འགྲེམས་སྟོན་ཚན་པས་
ནེ་ནི་ཏཱལ་ས་གནས་བོད་མིའི་མཐུན་འགྱུར་
རོགས་རམ་འོག་ཁུལ་དེར་པར་རིགས་ཀྱི་ལམ་

ནས་བོད་དོན་དྲིལ་བསྒྲགས་རྒྱ་ཆེ་གནང་འདུགསྐབས་དེར་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཚེའི་ནང་
རླབས་ཆེན་གྱི་མཛད་འགན་གཙོ་བོ་གསུམ་
སྐོར་དང་འཕགས་བོད་འབྲེལ་ལམ། དེ་བཞིན་
བོད་ནང་རང་ལུས་མེར་སྲེག་སྐོར་སོགས་དང་
འབྲེལ་བའི་སྐོར་པར་རིགས་འགྲེམས་སྟོན་
གནང་འདུག འགྲེམས་སྟོན་སྐབས་ས་གནས་
ཡུལ་མི་དང་ཡུལ་སྐོར་སྤྲོ་འཆམ་པ། དེ་བཞིན་
ས་གནས་བོད་མི་སོགས་ཁྱོན་མི་གྲངས་སྟོང་
ཕྲག་བརྒལ་བས་དོ་སྣང་ཧ་
ཅང་ཆེན་པོ་གནང་འདུགཐེངས་འདིར་པར་རིགས་
འགྲེམས་སྟོན་གོ་སྒྲིག་གནང་
དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།
སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་བཀའ་
ཤག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤
ལོ་འདི་ནི་༸གོང་ས་མཆོག་
ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་

རྒྱུའི་ལོར་སྲུང་བརྩི་ཞུ་རྒྱུའི་གསལ་བསྒྲགས་
སྔོན་སོང་ལྟར་ལས་འགུལ་དེའི་ཆ་ཤས་ཤིག་
ཡིན་འདུག དེ་ཡང་འགྲེམས་སྟོན་འདི་ཕྱི་ཚེས་
༡༡ ཉིན་ཨུཏྟར་ཁཎྜ་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་
འཐུས་མི་དང་། མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
ཚོགས་དྲུང་གཅིག་ལྕོགས་ཡིན་པ་ལྕམ་སྐུ་ས་
རི་ཏ་ཨརྱཱ་ Ms. Sarita Arya མཆོག་ནས་
དབུ་འབྱེད་གནང་གྲུབ་བསྟུན། པར་རིགས་
ལམ་ནས་རྒྱ་གར་ཡུལ་མི་རྣམས་ལ་བོད་ཀྱི་
ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གཞུང་། ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་
གནས་སྟངས་སྐོར་སོགས་ངོ་སྤྲོད་གནང་བར་
དམིགས་བསལ་བསྔགས་བརྗོད་གནང་བ་དང་
སྦྲགས། འབྱུང་འགྱུར་ཡང་མངའ་སྡེའི་ས་ཁུལ་
གཞན་དུའང་དེ་རིགས་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཐུབ་
ཐབས་གནང་རོགས་ཞེས་འབོད་སྐུལ་ཡང་ཞུས་
འདུག ཐེངས་འདིའི་པར་རིགས་འགྲེམས་སྟོན་
གྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་རྒྱ་གར་གསར་ཤོག་ནང་
དྲིལ་བསྒྲགས་རྒྱ་ཆེ་བྱུང་འདུག

༸གོང་ས་མཆོག་ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་མཚོན་སླད་བོད་དང་སོག་པོ། རྒྱ་གར། ཨུ་རུ་སུ་བཅས་ཀྱི་འགྲེལ་བའི་སྐོར་
ལྷན་ཚོགས་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་
ཨུ་རུ་སུའི་རྒྱལ་ས་མོ་སི་ཁོ་རུ་བོད་དང་སོག་
པོ། རྒྱ་གར། ཨུ་རུ་སུ་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་བཞིའི་
དབར་ཆོས་དང་རིག་གནས་སོགས་རྒྱལ་

རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ “Historical
and Spiritual Relations of Tibet with

Russia, India and Mongolia” སྐོར་ལྷན་
ཚོགས་ཤིག་ཚོགས་འདུག ལྷན་ཚོགས་གོ་སྒྲིག་
གནང་མཁན་ཤར་ཕྱོགས་རིག་གནས་གཅེས་
སྐྱོང་ཚོགས་པའི་ Institute of Oriental
Studies ཡན་ལག་རྒྱལ་ས་མོ་སི་ཁོར་རྟེན་
གཞི་བྱས་པ་ཨུ་རུ་སུ་ཤེས་ཡོན་བསྟི་གནས་
ཁང་ The Russian Academy of Sciences

ཞེས་པ་འདི་ཡིན་འདུག དེ་ཡང་ལྷན་ཚོགས་གོ་
སྒྲིག་གཙོ་སྐྱོང་བ་ལྕམ་སྐུ་ཊ་ཊི་ཡ་ན་ཨེལ་ཤའོ་
མེན་ Dr. Tatiana L. Shaumian ལགས་
ཀྱིས་སྐབས་དེར་ངོ་སྤྲོད་གནང་དོན། བོད་
མི་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོ་འདི་བཞིན་
བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་
ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་རྒྱུའི་ལོ་ཞིག་ལ་
སྲུང་བརྩི་ཞུ་བཞིན་ཡོད་སྟབས། ང་ཚོས་ལྷན་
ཚོགས་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་བོད་ཀྱི་
༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ལ་བཀའ་
དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་
དང་སྦྲགས། ཚོགས་འདུའི་གལ་གནད་སྐོར་
འགྲེལ་བཤད་གནང་རྗེས་ཤར་ཕྱོགས་རིག་
གནས་གཅེས་སྐྱོང་ཚོགས་པའི་འགན་འཛིན་
གཞོན་པ་མཆོག་གིས་ལྷན་ཚོགས་དབུ་འབྱེད་
གནང་། ཨུ་རུ་སུའི་རྒྱལ་སར་ལྷན་ཚོགས་འདི་
ཐོག་མ་ཆགས་འདུགགཞན་ཡང་སྐབས་དེར་ཆེ་བསྟོད་
ཀྱི་མཚན་གནས་ཐོག་ཨུ་རུ་སུའི་སྐུ་ཚབ་དོན་
གཅོད་དུ་བསྐོ་གཞག་གནང་བ་ཁལ་མུཀ་སྤྱི་
མཐུན་ཚོགས་པའི་ནང་པའི་གཙོ་འཛིན་ཏེ་ལོ་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་
ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་དང་ཨུ་རུ་སུ་དམར་པོའི་
དུས་སྐབས་རྗེས། ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞི་དང་
འབྲེལ་ནས་བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་
བླ་མ་མཆོག་དང་བྷུ་རི་ཡ་ཏི་ Buryatia དང་
ཁལ་མུཀ Kalmykia ཐུ་ཝ་ Tuva བཅས་

ཨུ་རུ་སུ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་པའི་རྒྱལ་
ཁབ་གསུམ་དབར་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་

ཇི་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུང་བ་རྣམས་འགྲེལ་བརྗོད་
གནང་འདུག གཞན་ཡང་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་
ངག་དབང་རབ་རྒྱལ་ལགས་ཀྱིས་གོ་སྒྲིག་
ཚོགས་ཆུང་ནས་ཐེངས་འདིར་ལྷན་ཚོགས་གོ་

སྒྲིག་གནང་བར་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུས་པ་
དང། ལྷག་པར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་སླད་ལྷན་
ཚོགས་དེ་འདྲ་ཞིག་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པར་དམིགས་
བསལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུས་ཏེ་བོད་དང་ཨུ་རུ་
སུའི་དབར་དུས་རབས་ ༡༧ ནས་ ༢༡ བར་ཡུལ་
གཉིས་པོའི་དབར་ཆབ་སྲིད་དང་། ཆོས། རིག་
གནས་སོགས་འབྲེལ་བ་ཇི་བྱུང་སྐོར་ལོ་རྒྱུས་
ཀྱི་བྱུང་བ་བརྗོད། དེ་རྗེས་བྷུར་ཡ་ཏི་མཁས་
དབང་བཙུན་མ་ཨ་ཡི་ཨེ་སི་ཨུབ་ར་ནེ་ཝ་ Dr.
I.S. Urbanaeva ལགས་ཀྱིས་བོད་བརྒྱུད་ནང་
བསྟན་དང་རྒྱ་ནག་གི་ནང་བསྟན་སྐོར་གསལ་
བཤད་གནང་བ་མ་ཟད། ཨུ་རུ་སུར་རྟེན་གཞི་
བྱས་པའི་བླ་མ་གཙོང་ཁ་པའི་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་
ཆོས་དགེ་སེར་བྱེས་ཧར་གདོང་ཁང་ཚན་གྱི་
དགེ་བཤེས་ངག་དབང་ཐུགས་རྗེ་ལགས་ཀྱིས་
ནང་ཆོས་དང་ཚན་རིག་སྐོར་གསུང་བཤད་
གནང་འདུག དེ་བཞིན་གཙུག་ལག་རབ་
འབྱམས་པ་ཨེ་སི་ཝ་ཡི་ལེ་པེ་ཀོབ་ Prof. S. Y.
Lepekhovལགས་ཀྱིས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་
གཅེས་སྐྱོང་ཐོག་འཕྲད་བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་
དང་། རྒྱ་གར་ནང་ནང་ཆོས་བསྐྱར་གསོ་བཅས་
ཀྱི་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་། དེ་རྗེས་ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༩༡ །༡༩༩༥ བར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཨུ་རུ་སུར་ཆིབས་སྒྱུར་
བསྐྱངས་སྐབས་སྐུའི་གསུང་སྒྱུར་གནང་མྱོང་
མཁན་འབུམ་རམ་པ་ཨེན་རེ་ཨེ་ཏེ་རེན་ཏེ་ཡེབ་
Dr. Andrey A. Terentyevལགས་ཀྱིས་བོད་
ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གི་སྐུའི་
གསུང་སྒྱུར་སྐབས་ཀྱི་མྱོང་ཚོར་སྐོར་གསུངས།
མཐར་ལྷན་ཚོགས་གོ་སྒྲིག་གནང་མཁན་གཙོ་
གྲས་དང་བོད་དོན་སྐོར་དཔེ་དེབ་རྩོམ་པ་པོ་སྐུ་
ཞབས་སར་ཇི་ཀུ་ཛི་མིན་Dr. Sergei Kuz-
min ལགས་ཀྱིས་བོད་སོག་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ “Tibetan-Mongo-
lian Civilization” སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་
འདུགབཙུན་མ་ ༢༦ རྒྱ་གཞུང་གིས་བཙུན་དགོན་ནས་ཕྱིར་འབུད་བཏང་བ།
༄༅། །བྱ་མདའ་དགོན་པ་ནི་བོད་ས་མ་ཤོར་
གོང་ཁམས་རྒྱལ་སྟོན་རྫོང་གི་ཁོངས་གཏོགས་
ཡིན་འདུག་ལ། ད་ལྟ་འབྲི་རུ་རྫོང་ཁོངས་སུ་ཡོད་
པ་དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་ཆོག་མཆན་ཡོད་པའི་
བཙུན་མ་ ༡༤༠ ཡོད་འདུགདེ་བཞིན་དགོན་དེར་ཆོག་མཆན་
མ་རག་པའི་བཙུན་མ་མང་པོས་སློབ་གཉེར་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང། རྒྱུན་དུ་རྒྱ་གཞུང་གི་ལས་
དོན་རུ་ཁག་ཡོང་སྐབས་ཐོ་དེབ་ནང་མ་འཁོད་
པའི་བཙུན་མ་དེ་དག་རི་མགོར་སོགས་ལ་གབ་
དགོས་པའི་གནས་སྟངས་བྱུང་འདུག ད་ལོའི་
ཕྱི་ཟླ་ ༩ ནས་བཟུང་ལས་དོན་རུ་ཁག་ཆེས་
མང་པོ་དགོན་དུ་ཡོང་ནས། ༸གོང་ས་མཆོག་
ལ་མཚན་སྨད་བྱེད་དགོས་པའི་བཙན་བཀའ་

བཏང་ཡང་། བཙུན་མ་དེ་དག་གི་ཁ་གཅིག་གྲག་
གིས་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པས། བཅའ་སྡོད་ལས་
བྱེད་དེ་ཚོས་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ནས་ཐོ་དེབ་ནང་
མ་མཁོད་པའི་དགོན་དེའི་བཙུན་མ་༢༦ ཙམ་
ཕྱིར་འབུད་བཏང་འདུག དགོན་དེའི་བཙུན་མ་
ཁག་གཅིག་ཆགས་ས་བརྟེན་ས་མེད་པ་ཆགས་
ནས་ངུ་བཞིན་འདུག་ཅེས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་
བྱུང། བྱ་མདའ་དགོན་པ་ནི་དགེ་ལུགས་པའི་
ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་བཙུན་མའི་དགོན་སྡེ་
ཞིག་ཡིན་པ་དང་། འཛིན་རིམ་དགུ་པ་བར་དུ་
སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཆོག རྒྱུན་དུ་བན་དཀར་ཡུལ་
ཚོའི་བཙུན་མ་དང་། ཉེ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་སྟོན། ཁྲི་
རྡོ། ནགས་ཤོད། སོག་རྫོང་བཅས་ཀྱི་བཙུན་མ་
མང་པོ་སློབ་གཉེར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད།

མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གང་ས་ནས་བཙུན་
མ་མང་པོ་སློབ་གཉེར་བྱེད་དུ་སླེབས་ཡོད་འདུགཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་བསོད་ནམས་
དཔལ་འདྲེན་གྱི་སྲས་དྲུང་ཆེན་བསོད་ནམས་
དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ ༡༤༨༨ ལོར་ཕྱག་བཏབ། ཐོག་
མར་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་དགོན་པ་ཡིན་པ་དང།
ཕྱིས་སུ་སྟག་ཕུ་མཐུ་ཆེན་བློ་བཟང་འཇམ་
དཔལ་གྱིས་དགེ་ལྡན་པའི་དགོན་པར་བསྒྱུར་
ཡོད་འདུག རིག་གསར་སྐབས་བོད་སྤྱིའི་
དགོན་སྡེ་ལྟར་གོད་ཆག་བྱུང་ཡང་། རྗེས་སུ་
༡༩༨༤ ལོ་ཙམ་ནས་བཙུན་མ་ཆོས་འཛོམས་
ཀྱིས་གཙོས་བཙུན་མ་དག་གི་ཉམས་གསོ་
བྱས་ཡོད་འདུག

༸གོང་ས་མཆོག་ཧིན་དུའི་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༩
རེས་གཟའ་ལྷག་པའི་ཉིན་གུང་ཆུ་ཚོད་ ༡ ཡོལ་
ཙམ་ལ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་ཞུགས་སྒར་ནས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྡི་
ལིར་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་ཡོད། དེ་ཡང་ཐེངས་
འདིར་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལིའི་
ནང་ཉིན་གྲངས་དྲུག་རིང་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེ་
བསྐྱང་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་གྱི་ཐོག་
མ་སྟེ། ཕྱི་ཚེས་ ༢༠ ཉིན་མགོན་པོ་གང་ཉིད་
མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་ནང་སྙན་གྲགས་ཆེ་བའི་
ཇྭ་ཧར་ལལ་ནེ་ཧ་རུ་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་དུ་
རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་བློན་དང་པོ་པཎྜི་ཏ་ནེ་ཧ་རུའི་
རྗེས་དྲན་གསུང་བཤད་ལས་རིམ་ཐེངས་ ༡༡
པའི་ཐོག མིའི་ཐབས་ལམ་འོག་ཞི་བདེ་ལྡན་
པའི་འཛམ་གླིང་ཞིག་སྐྲུན་རྒྱུ། ཞེས་པའི་བརྗོད་
གཞིའི་ཐོག་བཀའ་སློབ་སྩལ་རྒྱུ་དང་། ཕྱི་
ཚེས་ ༢༡ ཉིན་འཛམ་གླིང་ཧིན་དུའི་ཐེབས་རྩ་
ཁང་ཞེས་པས་གོ་སྒྲིག་འོག་རྒྱལ་ཁབ་ ༡༥༠
ནང་གནས་པའི་ཧིན་དུའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྐུ་
ཚབ་ཚང་འཛོམས་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཧིན་དུ་ཆོས་
ལུགས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་དབུ་
འབྱེད་མཛད་སྒོར་ཇི་ལྟར་སྔོན་ནས་གསོལ་

འདེབས་ཞུ་དོན་ལྟར་ཆིབས་སྒྱུར་བསྐྱངས་
རྒྱུ་ཡིན་འདུག སྐབས་དེར་ཆོས་ལུགས་དབུ་
ཁྲིད་ཙམ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་གྱི་ཆབ་སྲིད་མི་སྣ་
སྙན་གྲགས་ཆེ་བ་དཔེར་ན་བྷི་ཇེ་པི་ཆབ་སྲིད་
ཚོགས་པའི་དབུ་ཁྲིད་ཨ་མིཏ་ཤཱ་ Amit Shah
མཆོག་དང་། ནི་ཏིན་གཏྐ་རི་ Nitin Gadkari
མཆོག་སོགས་ཆེད་ཕེབས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་
འདུག ཕྱོགས་མཚུངས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ལ་གདན་ཞུ་ཕུལ་ཡོད་ཀྱང་
ལས་རིམ་སྔོན་སོང་ལྟར་ཕེབས་ཁོམས་མེད་
རྐྱེན་སྲིད་ཚབ་ཏུ་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་དངོས་
གྲུབ་ཚེ་རིང་མཆོག་ཆེད་བཅར་ཞུས་ཡོད།
ཕྱི་ཚེས་ ༢༢ ཉིན་སྔ་དྲོ་༸གོང་ས་
མཆོག་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་སློབ་གྲྭ་ཡར་རྒྱས།
(National Progressive Schools) ཞེས་
སློབ་གྲྭ་ཁག་མང་པོ་འདུས་པའི་ཚོགས་པ་དེས་
ལོ་གཉིས་གོང་ཙམ་ནས་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་
གདན་ཞུའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་ཟིན་སྟབས་
ཐེངས་འདིར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་
སློབ་གྲྭ་ཁག་ ༢༠༠ ཙམ་ནས་དགེ་ལས་སློབ་
ཕྲུག་བཅས་ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༣༠༠༠ བརྒལ་བར་
བཀའ་སློབ་སྩལ་རྒྱུ་མ་ཟད། ཉིན་རྒྱབ་ཏུ་༸གོང་

ས་མཆོག་གིས་ཨཱ་ནནྡཱ་ཨས་པེན། (Ananda
Aspen) ཞེས་པའི་ཉམས་ཞིབ་བསྟི་གནས་
ཁང་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ཚོང་པ་དང་གསར་
འགོད་པ། དེ་བཞིན་ཆབ་སྲིད་པ་དང་མཁས་པ་
སོགས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ཐོག་བཀའ་སློབ་སྩལ་རྒྱུ་
ཡིན་འདུག ཕྱི་ཚེས་ ༢༣ སྔ་དྲོ་ཐོག་མར་ཧི་
མཱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ཀོང་རེ་སི་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་
པའི་ཚོགས་མི་དང་ཧི་མཱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་བློན་
ཆེན་ཐེངས་མང་གནང་མྱོང་མཁན་འབྲེལ་ཡོད་
དཔོན་རིགས་ཤིག་དགུང་གྲངས་ ༧༥ ཕེབས་
པའི་སྐྱེས་དཀར་ཉིན་ཁོང་གི་བུ་ཕྲུག་རྣམས་
ནས་༸གོང་ས་མཆོག་ལ་ཇི་ལྟར་གདན་ཞུའི་
གསོལ་འདེབས་ཞུ་དོན་ལྟར་ཆིབས་སྒྱུར་བཀའ་
དྲིན་བསྐྱངས་རྒྱུ་ཡིན་འདུག ཕྱི་ཚེས་ ༢༤ ཉིན་
༸གོང་ས་མཆོག་ལོ་ལྟར་ཨ་རི་དང་རྒྱ་གར་གང་
རུང་ནང་སྐུའི་འཕྲོད་བཞེས་བརྟག་དཔྱད་མཛད་
ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར་ཐེངས་འདིར་རྒྱ་གར་སྨན་ཁང་
ཞིག་ཏུ་སྐུའི་འཕྲོད་བཞེས་ཐོག་སྨན་པས་བརྟག་
དཔྱད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་འདུག དེ་རྗེས་བཞུགས་སྒར་
དུ་ཆིབས་ཞལ་སྒྱུར་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུག།།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་གསུམ་པ། 9 ཚེས་ 27 ཕྱི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 19 3

ཕྱི་འབྲེལ་དྲུང་ཆེས་མོན་རྟ་དབང་གྲོང་སྡེར་བོད་དོན་
ལྷན་ཚོགས་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཟླ་ ༡༠ ཉིན་
རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་ཨ་རུ་ནཱ་ཅལ་པར་དེ་ཤི་མངའ་
སྡེའི་མོན་རྟ་དབང་གྲོང་སྡེའི་ནང་རྒྱ་གར་བོད་
དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པས་གོ་སྒྲིག་འོག་བོད་
དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་ཚོགས་
ཡོད། དེ་ཡང་ས་གནས་ཀྱི་འཛོམས་ཁང་ཟེར་
བའི་ཚོགས་ཁང་དུ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་བོད་
དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་འགན་འཛིན་འབུམ་
རམས་པ་སྐུ་ཞབས་ཨེན་ཀེ་ཏྲི་ཀ་ Dr. N.K.
Trikha མཆོག་དང་། དེ་སྔོན་རྒྱ་གར་གྲོས་
ཚོགས་འོག་མའི་ནང་ཨ་རུ་ནཱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་
སྐུ་ཚབ་འཐུས་མི་ཡིན་པ་སྐུ་ཞབས་ཨར་ཀེ་ཁི་
རི་མེ་ RK Khrimey མཆོག དེ་བཞིན་བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་དྲུང་ཆེ་དྭགས་
པོ་བསོད་ནམས་ནོར་བུ་ལགས་སོགས་ལྷན་
ཞུགས་གནང་འདུགདེ་ཡང་སྐབས་དེར་སྐུ་ཞབས་ཨར་
ཀེ་ཁི་རི་མེ་མཆོག་གིས་ས་གནས་ཡུལ་མི་
རྣམས་ཀྱི་རྡོག་རྩ་ཆིག་སྒྲིལ་ཐོག་བོད་དོན་ལ་

རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་དགོས་པའི་རེ་འདུན་ཤུགས་
ཆེ་བཏོན་པ་དང་སྦྲགས་གསུང་དོན། བོད་དོན་
ནམ་གླེང་སྐབས་ས་གནས་ཡུལ་མི་ཚོ་ལམ་
སེང་སེམས་ནང་དངངས་འཚབ་དང་བཅས་
འགྲོག་བཞིན་འདུག དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་དོན་
ནི་རྒྱ་ནག་དང་ས་མཚམས་འཁེལ་བར་བརྟེན་
འཁྲུག་རྩོད་ཤོར་རྒྱུ་རེད་བསམ་པ་ལས་ཡོང་

བཞིན་ཡོད། དེང་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་
དམག་རྒྱག་རྒྱུ་ཟེར་བ་དེ་ལས་སླ་པོ་ཞིག་
གཏན་ནས་མིན། གང་ཡིན་བརྗོད་ན་དེ་སྔ་ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༦༢ ལོ་དང་མི་འདྲ་བར་དེང་སྐབས་
རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མ་སྟོབས་ཤུགས་ཞེ་དྲག་ཆེ་རུ་
ཕྱིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༢ ལོ་དང་
ད་ལྟ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོའི་སྐབས་ཀྱི་གནས་
སྟངས་གཉིས་པོ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་མི་འདྲ་
བའི་གནས་སྟངས་ཆགས་ཡོད། ཅེས་གསུངས་
པ་དང་སྦྲགས། རྒྱ་གར་ནང་བལ་ཡུལ་དང་བྷང་

ལ་དེ་ཤི། འབྲུག་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་
དང་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་དབར་མཚུངས་
བསྡུར་བྱས་ནས་གསུང་དོན།
བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ཚོ་ནི་རྒྱ་
གར་གྱི་དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་ཡིན། དེར་
བརྟེན་ང་ཚོས་ཐོག་མ་ནས་ཇི་ནི་ཝ་འཛམ་གླིང་
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་
ནང་ཐག་གཅོད་གནང་བའི་འབྲུ་དོན་ Geneva
convention ལྟར་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་

ཚོའི་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ཐོབ་ཐང་ལ་ང་ཚོས་འགན་
ལེན་ཆ་ཚང་ཞུ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད། ཅེས་
གསུངས། ཕྱོགས་མཚུངས་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་
རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་
པའི་འགན་འཛིན་འབུམ་རམས་པ་སྐུ་ཞབས་
ཨེན་ཀེ་ཏྲི་ཀ་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་
མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་དང་བོད་མི་སྐྱབས་

བཅོལ་བ་རྣམས་ཆེ་མཐོང་དང་གཟི་བརྗིད་ངང་
ནས་བོད་རང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་མགྱོགས་
མྱུར་༸ཞབས་སོར་འཁོད་ཐུབ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཞུ་
བཞིན་ཡོད་སྐོར་གསུང་དོན། སྤྱིར་བོད་ཀྱི་
༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གིས་དབུ་
མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་འོག་དོན་དམ་གྱི་རང་
སྐྱོང་རྩོད་ལེན་མཛད་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཚོས་བོད་
རང་བཙན་གཙང་མ་དགོས། ཞེས་རེ་འདུན་
འདོན་བཞིན་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་མ་ཟད།
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བྷཱ་
རཏ་རཏྣཱ་འམ་ (Bharat Ratna) རྒྱ་གར་གྱི་
རིན་པོ་ཆེ། ཞེས་པའི་གཟེངས་རྟགས་མཐོ་ཤོས་
དེ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་འབུལ་ལམ་ཞུ་དགོས་
པའི་རེ་འདུན་ཡང་བཏོན་ནས་གསུང་དོན། ང་
ཚོས་རྒྱ་གར་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བློན་
ཆེན་ལྕམ་སྐུ་སུཤ་སྭརཱཇ་ ཱ Sushma Swaraj
མཆོག་ལ་སྙན་ཞུ་ཞིག་ཕུལ་ཡོད། སྙན་ཞུ་
དེའི་ནང་བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ༌མ་
མཆོག་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་རིན་པོ་ཆེ། ཞེས་པའི་
གཟེངས་རྟགས་འབུལ་ལམ་ཞུ་དགོས་པ་དང་།
གལ་ཏེ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་འོག་དེ་ལྟར་འབུལ་
ལམ་ཞུ་ཐུབ་ཐབས་མེད་ཚེ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་
མཆོག་ལ་གྷན་དྷིའི་ཞི་བའི་གཟེངས་རྟགས་
འབུལ་ལམ་ཞུ་དགོས། ཞེས་འཁོད་ཡོད། ཐེངས་
འདིར་ང་ཚོའི་འབོད་སྐུལ་གྱི་སྙན་ཞུ་དེར་རྒྱལ་
ཁ་ཐོབ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། ཅེས་གསུངས།
གཞན་ཡང་ལྷན་ཚོགས་སྐབས་ལྡི་ལི་ས་གནས་
བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་འགན་འཛིན་
དང་ལྡི་ལི་ཁྲིམས་ཁང་གོང་མའི་ཁྲིམས་རྩོད་པ་
སྐུ་ཞབས་ཇེ་པི་ཤརྨ་་ Advocate JP Sharma
ལགས་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ་མ་ཟད། བོད་
དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གསུང་བཤད་ཀྱང་གནང་
འདུག ལྷན་ཚོགས་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་
བའི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་རུ་ནཱ་ཅལ་
པར་དེ་ཤིའི་མངའ་སྡེའི་ཡུལ་སྐོར་སྤྲོ་འཆམ་
བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་པདྨ་མཁའ་འགྲོ་མཆོག་དང་
མཇལ་འཕྲད་གནང་འདུགསློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་ངོ་སྤྲོད་གནང་བ།
༄༅། །འདི་གར་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་
བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན། དཔལ་ལྡན་སྲིད་
སྐྱོང་མཆོག་གི་བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་ཤེས་རིག་
ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གོ་སྒྲིག་འོག་ཉེ་ཆར་གསར་
དུ་འབྱོར་བའི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་ཟུར་མགོ་ལོག་
འཇིགས་མེད་ལགས་སམ་འཇིགས་མེད་རྒྱ་
མཚོ་ལགས་ཀྱིས་དྷ་ས་ཉེ་འཁོར་གྱི་བཙན་བྱོལ་
བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གཅིག་ནང་བོད་ནང་གི་
གནས་སྟངས་ངོ་སྤྲོད་འགོ་འཛུགས་གནང་འདུགདེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་
དྷ་ས་ཉེ་འཁྲིས་སུ་ཡོད་པའི་ས་རཱ་མཐོ་རིམ་
སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་བོད་ཀྱི་
ཆབ་སྲིད་བཙོན་ཟུར་མགོ་ལོག་འཇིགས་མེད་

ལགས་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་སྤྱི་དང།
བྱེ་བྲག་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པའི་གནས་སྟངས།
བོད་ནང་གི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་སློབ་སྦྱོང་གི་གནས་
ཚུལ། ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཆག ཞིང་འབྲོག་གི་
འཚོ་བ་ཉམ་ང་བ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་གནང་
ཡོད་པ་མ་ཟད། སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱི་དྲི་བར་ལན་
འདེབས་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་ངོ་སྤྲོད་
ཟབ་རྒྱས་གནང་འདུག དེ་བཞིན་ཁོང་གིས་ནོར་
གླིང་མཐོ་སློབ་དང་། ཤེས་རབ་དགའ་ཚལ་སློབ་
གླིང་། བཙུན་དགོན་སྒྲོལ་མ་གླིང་བཅས་སུ་ཡང་
རིམ་པས་བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་སྐོར་ངོ་
སྤྲོད་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུགམགོ་ལོག་འཇིགས་མེད་ལགས་

ནི་བོད་མདོ་སྨད་མགོ་ལོག་དབལ་ཤུལ་གསེར་
རྟ་ཏོག་ཚ་སྡེ་བ་རུ་སྐུ་འཁྲུངས་པ་དང་། རང་
ལོ་༡༥ ཡིན་སྐབས་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་བླ་བྲང་བཀྲ་
ཤིས་འཁྱིལ་ནས་སློབ་གཉེར་གནང་། ཕྱི་ལོ་
༢༠༠༨ ལོར་ཁོང་དང་ཆབ་སྲིད་བཙོན་ཟུར་
དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་གཉིས་ཀྱིས་བོད་
ནང་གི་གནས་སྟངས་གློག་བརྙན་<<འཇིགས་
བྲལ།>>ཞེས་པ་བརྙན་ཕབ་བྱས་རྗེས། རྒྱ་
དམར་གཞུང་གིས་ཁོང་ཐེངས་གསུམ་བཙོན་
འཇུག་དང་མནར་གཅོད་བཏང་འདུག ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༤ ཟླ་ ༥ རྒྱ་གར་ནང་བཙན་བྱོལ་དུ་
འབྱོར་ཡོད།།

འཛམ་གླིང་གཅིན་སྙི་ཟ་ཁུའི་ཉིན་མོ་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་
ཁུངས་དང་དབུས་སྨན་རྩིས་ཁང་ཐུན་མོང་གིས་
གོ་སྒྲིག་ཐོག་སྨན་རྩིས་མཐོ་སློབ་ཚོགས་ཁང་དུ་
འཛམ་གླིང་གཅིན་སྙི་ཟ་ཁུའི་ཉིན་མོ་སྲུང་བརྩི་
ཞུས་སོང་།
དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་
ཚོད་ ༩ ཐོག་སྨན་རྩིས་མཐོ་སློབ་ཚོགས་ཁང་དུ་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་དྲུང་ཆེ་
སྦྲ་གཉིས་ཚེ་རྒྱལ་ལགས་དང་། སྨན་རྩིས་མཐོ་
སློབ་ཁང་གི་སྨན་དགེ་སྨན་རམས་པ་མཁྱེན་རབ་
རྒྱ་མཚོ་ལགས། བདེ་ལེགས་སྨན་ཁང་གི་སྨན་
པ་བསྟན་འཛིན་ལྷུན་གྲུབ་ལགས། སྨན་རྩིས་
ཁང་གི་ལས་སློབ། ཕྱི་མི་དོན་གཉེར་ཅན་བཅས་
ཚང་འཛོམས་ཐོག་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་ཁང་ཉམས་
ཞིབ་སྡེ་ཚན་གྱི་འགན་འཛིན་སྨན་རམས་པ་རིག་
འཛིན་བཟང་མོ་ལགས་ཀྱིས་གཅིན་སྙི་ཟ་ཁུའི་
ཉིན་མོ་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་གསུང་བཤད་དང་། བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་དྲུང་ཆེ་སྦྲ་གཉིས་
ཚེ་རྒྱལ་ལགས་ཀྱིས་དུས་དྲན་དང་འབྲེལ་བའི་

གསུང་བཤད་གནང་རྗེས་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་མཐོ་
སློབ་ཀྱི་སྨན་དགེ་སྨན་རམས་པ་མཁྱེན་རབ་རྒྱ་
མཚོ་ལགས་ཀྱིས་གཅིན་སྙིའི་ནད་ལ་དམིགས་
བསལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་
དང། གཅིན་སྙིའི་ནད་ཀྱི་ནད་རྟགས། ཅི་ཞིག་
ལ་གཅིན་སྙིའི་ནད་ཅེས་བརྗོད་པ། གཅིན་སྙིའི་
ནད་གཞི་བཅོས་ཐབས། ཁ་ཟས་ཚད་གཞི་ལྟར་
བསྟེན་ཐབས་གལ་གནད་ཆེ་བ་གཅིན་སྙིའི་ནད་
ཀྱི་སྔོན་འགོག་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་གསུང་
བཤད་གནང་།

དེ་ནས་བདེ་ལེགས་སྨན་ཁང་གི་
སྨན་པ་བསྟན་འཛིན་ལྷུན་གྲུབ་ལགས་ཀྱིས་
གཅིན་སྙི་ཟ་ཁུའི་ནད་གཞིའི་སྐོར་དང་། གཅིན་
སྙི་ཟ་ཁུའི་ནད་གཞི་ཇི་ལྟར་ན་བ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་
ལ་གསུང་བཤད་གནང་གྲུབ་མཚམས་སྨན་རྩིས་
ཁང་གི་དྲུང་ཆེ་ཚེ་རིང་ཕུན་ཚོགས་ལགས་ཀྱིས་
གསུང་བཤད་གནང་མཁན་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་
ཐུགས་རྗེ་ལེགས་འབུལ་མཚོན་ཆེད་མཇལ་
དར་དང་ཕྱག་རྟགས་ཕུལ་ཡོད།།

གློག་ཀླད་ནང་དཔེ་དེབ་དང་པར་རིགས་བཀོད་སྒྲིག་སྒྱུ་རྩལ་ཟབ་སྦྱོང་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༧
ཉིན་ཕྱི་དྲིལ་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་དྲན་རྟེན་ཚོགས་
ཁང་ནང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་ (Desktop Publica-
tion) གློག་ཀླད་ནང་དཔེ་དེབ་བཀོད་སྒྲིག་བྱ་
ཐབས་ཀྱི་སྒྱུ་རྩལ་ཟབ་སྦྱོང་ཞིག་འགོ་འཛུགས་
གནང་སོང།
དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་
ཚོད་ ༩།༢༠ ཐོག་དྲིལ་བསྒྲགས་དྲུང་ཆེ་བཀྲ་
ཤིས་ཕུན་ཚོགས་ལགས་དང་། འཛིན་སྐྱོང་
འགན་འཛིན་ཡེ་ཤེས་དབང་མོ་ལགས། ཕྱི་དྲིལ་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་བོད་དབྱིན་གཉིས་ཀྱི་གསར་
འགྱུར་སྡེ་ཚན་ཁག འགྲེམས་སྟོན་ཚན་པ། རྩོམ་
སྒྱུར་དང་པར་བསྐྲུན་ཚན་པ། ཀམ་པུ་ཊར་ཚན་
པ་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་སྲི་ཞུའི་ལས་བྱེད་
ཁག་གཅིག་བཅས་ལྷན་འཛོམས་ཀྱི་ཐོག་མར་
དྲིལ་བསྒྲགས་དྲུང་ཆེས་གསུང་བཤད་གནང་
དོན། ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ངོས་ནས་འབྲེལ་
ཡོད་སྡེ་ཚན་ཁག་ལ་གཟའ་འཁོར་གཉིས་རིང་
ཟབ་སྦྱོང་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་གོ་སྒྲིག་ཞུ་བཞིན་
ཡོད་པ་འདིར་ངས་ཚིག་འགའ་ཤས་ཤིག་ཞུ་ན་
བསམས་བྱུང་།

གཟའ་འཁོར་དང་པོ་དེར་ཕྱི་དྲིལ་
འགྲེམས་སྟོན་ཚན་པས་རྨང་གཞིའི་ཟབ་ཁྲིད་
གནང་རྒྱུ་དང་། གཟའ་འཁོར་གཉིས་པའི་སྐབས་
ཆེད་ལས་པས་ཟབ་ཁྲིད་གནང་རྒྱུ་དེ་གནད་
འགག་ཆེན་པོ་རྩི་བཞིན་ཡོད། ཕྱི་དྲིལ་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་རྣམས་སོ་སོའི་ལས་དོན་
དང་མཚུངས་པའི་ཐོག་ནས་གང་ཅིའི་ཐོག་ཐོས་
རྒྱ་དང་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་རུ་བཏང་རྒྱུ་དང་། སོ་སོའི་
ལས་འགན་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཚད་དང་ལག་
ཤེས། འགྲོ་སྟངས་དང་མཐུན་པ། ལྷག་པར་

གང་ཅིའི་ཐོག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱུ་ཧ་ཅང་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྟེན། ལས་བྱེད་ཚོའི་
ཉམས་མྱོང་དང་། སྦྱོང་བརྡར་སོགས་གང་ཅིའི་
ཐད་ཉམས་མྱོང་སྔར་ལྷག་གསོག་ཆེད་དེང་དུས་
ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དྲ་རྒྱ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་སྟངས་སྐོར་
དང་། འདྲ་དཔར་གྱི་ལག་ལེན། གཏམ་བཤད་
བྱེད་སྟངས། གསར་འགོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཟབ་
སྦྱོང་སོགས་ཟབ་སྦྱོང་མང་པོ་ཞིག་གོ་སྒྲིག་
ཞུས་ཡོད།
དེ་རིང་ནས་བཟུང་གཟའ་འཁོར་
གཉིས་རིང་ཟབ་སྦྱོང་སྐབས་ཚང་མས་གཏིང་
ཟབ་པོའི་ཐོག་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཏེ་སྦྱོང་བརྡར་
མཐིལ་ཕྱིན་པ་ཡོང་རྒྱུར་ངས་རེ་བ་ཞུ་བཞིན་
ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་
དེང་དུས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་བོད་
དོན་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་
བྱུས། སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་གི་དགོངས་གཞི་བཅས་གསལ་
བསྒྲགས་བྱེད་དགོས་པར་བརྟེན། དེང་དུས་ཀྱི་
གསལ་བསྒྲགས་བརྒྱུད་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་ཚགས་ཚུད་པོའི་ཐོག་ནས་བེད་སྤྱོད་ཐུབ་
པ་དང་། སྔར་ལྷག་ཡར་རྒྱས་གཏང་དགོས་པར་
བརྟེན་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མས་སོ་སོའི་ཤེས་ཚད་
གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། དེང་དུས་དང་མཐུན་
པ། རང་རྐྱ་ཐུབ་པ་བཟོ་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་
ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་།
ཟབ་སྦྱོང་འདི་བཞིན་ཕྱི་ཚེས་ ༡༣
ཉིན་འགོ་འཛུགས་ཀྱིས་ཕྱི་ཚེས་ ༢༡ བར་དང་།
དེ་བཞིན་ཕྱི་ཚེས་ ༢༤ ནས་ ༢༩ བར་བཅས་
༄༅།།ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་བོད་ཀྱི་བརྙན་འཕྲིན་དྲ་རྒྱའི་ཐོག་༸གོང་ས་ ཁྱོན་ཉིན་གྲངས་ ༡༡ རིང་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུག།མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་དང་གསུང་ཆོས་ཁག་རྒྱུན་དུ་འཇོག་མུས་ཐོག་བོད་
དོན་སྐོར་གྱི་བརྙན་འཕྲིན་གསར་འགྱུར་ཉིན་ལྟར་འཇོག་མུས་ཡིན། དྲ་རྒྱའི་
ཁ་བྱང། www.tibetonline.tv ཐོག་གཟིགས་གནང་ཡོང་བ་ཞུ།

པར་ངོས་བཞི་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 9 ཚེས་ 27 ཕྱི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 4 19

ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་བརྡ་ཆད་གཏན་འབེབས་ཚན་པ་ནས།

ཨིན་བོད་གཏན་འབེབས་བརྡ་ཆད།

ས།

digestive system

འཇུ་བྱེད་མ་ལགགཟུགས་པོའི་ནང་གི་ཟས་འཇུ་བར་བྱེད་མཁན་གྱི་དབང་
པོ།

diplomatic immunity

རྒྱལ་འབྲེལ་མི་སྣའི་ཆག་ཡང༌།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་འབྲུ་དོན། གཞུང་གིས་ལུགས་
མཐུན་མཚམས་སྦྱོར་བྱས་པའི་རྒྱལ་འབྲེལ་ཐབས་བྱུས་
ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་པོར་གནས་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་ཐོབ་
པའི་ཡུལ་ཁྲིམས་ཆག་ཡང༌།
disaster relief

རྐྱེན་ངན་རོགས་སྐྱོར། རྐྱེན་ངན་རྒུད་སྐྱོབ།

འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་གནོད་སྐྱོན་བྱུང་བའི་ཡུལ་མི་རྣམས་
ལ་འཕྲལ་གྱི་དགོས་མཁོ་སྒྲུབ་པའི་རོགས་སྐྱོར།
dissident

ལྟ་བ་མི་མཐུན་མཁན། གཞུང་ལ་རྒོལ་མཁན།

རང་གི་སྲིད་གཞུང་དང༌། ཚོགས་པའམ། སྒྲིག་འཛུགས་
དང་ལྟ་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་ཤུགས་ཆེའི་སྒོ་ནས་
སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་མཁན་གྱི་གང་ཟག
district nurse

སྐོར་སྐྱོད་སྨན་ཞབས།

ས་ཁུལ་ངེས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ནད་པ་སོ་སོའི་ཁྱིམ་དུ་སྨན་
བཅོས་ལྟ་སྐྱོང་ཆེད་སྐོར་སྐྱོད་བྱེད་མཁན་གྱི་སྨན་ཞབས།
earnest money

འགྱུར་རྟེན།

ཚོང་ཤག་ཕན་ཚུན་དབར་ཚོང་སྒྱུར་གན་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཁ་དན་
ཚིག་ལ་གནས་རྒྱུའི་ཆེད་སྤྲོད་རྒྱུའི་དངུལ་འབོར།
ecology

སྣོད་བཅུད་རིག་པ།

རྩི་ཤིང་དང་སྲོག་ཆགས་ཕན་ཚུན་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་དང༌།
དེ་དག་དང་ཁོར་ཡུག་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ།

emancipation proclamation

ཚེ་གཡོག་བཅིངས་འགྲོལ་གྱི་བཀའ་ཁྱབ།

༡༩༦༣ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་ཨ་རི་སྲིད་འཛིན་ཨེབ་རཱ་
ཧམ། ལིང་ཀཱན་གྱིས་ཚེ་གཡོག་ལམ་ལུགས་མཚམས་
འཇོག་བྱས་པའི་ཁྲིམས་གཞི།

endangered species

སྟོངས་ཉེའི་རིགས།

མིའི་བྱ་སྤྱོད་དང་གནམ་གཤིས་འགྱུར་ལྡོག་སོགས་ལ་
བརྟེན་ནས་རྩ་སྟོངས་སུ་འགྲོ་ཉེན་ཆེ་བའི་རིགས། དཔེར་
ན། རྩི་ཤིང་དང་སྲོག་ཆགས་ལྟ་བུ།

entourage

ཆིབས་ཞབས།

སྙན་གྲགས་ཅན་གྱི་མི་སྣའམ། སྣེ་ཡོད་དཔོན་རིགས་
རྣམས་ཀྱིས་མཚམས་གཟིགས་འགྲུལ་བཞུད་སྐབས་ལྷན་
བཅར་ཞུ་མཁན་གྱི་དམིགས་བསལ་ལས་བྱེད་སྡེ་ཁག

enzyme

སྨིན་རྫས། འཇུ་བྱེད།

ཟས་རིགས་འཇུ་བྱེད་མ་ལག་ནང་གཙོ་བོ་རྫས་འགྱུར་རང་
བཞིན་གྱིས་བསྡུ་ལེན་བྱེད་པར་མཁོ་བའི་ཕོ་ཁུ་དང༌། རྒྱུ་
ཁུ། རྨེན་ཁུ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་མིང༌།
exchequer

སྤྱི་མཛོད། རྒྱལ་ཁབ་བམ་སྒྲིག་འཛུགས་ལྟ་བུའི་དཀོར་མཛོད།
expertise

མཁས་པའི་ངང་ཚུལ། མཁས་རྩལ།

རིག་གནས་བྱེ་བྲག་གམ། བྱེད་སྒོ། ལས་ཀའི་ཐོག་ནུས་
རྩལ་ལམ་ཁྱད་མཁས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན།
extremist

མཐར་ལྷུང་རིང་ལུགས་པ། ཐལ་ཆེའི་བསམ་ཚུལ་འཛིན་མཁན་གྱི་སྐྱེ་བོ།

ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་བྱེད་སའི་སློབ་གྲྭ་དང་སློབ་གྲྭ་གཞན་དབར་གྱི་སློབ་མའི་སྦྱངས་འབྲས་གཤིབ་བསྡུར་དང་། གྲུབ་འབྲས་ཇི་ཐོན་ཉམས་ཞིབ་ལས་རིམ་འགོ་འཛུགས་གནང་བ།
༄༅། །ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་བཙན་
བྱོལ་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཚོགས་འདུའི་གྲོས་ཆོད་དགོངས་དོན་བཞིན།
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ ༡༡ ཚེས་ ༩ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་
ཚོུད་ ༡༠ ཐོག་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་
བྱ་ཡུལ་སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་སློབ་གྲྭ་གཞན་དབར་
གྱི་སློབ་མའི་སྦྱངས་འབྲས་གཤིབ་བསྡུར་དང་།
གྲུབ་འབྲས་ལ་ཉམས་ཞིབ་གནང་མཁན་གྱི་ཁྱད་
མཁས་ཚོགས་མི་རྣམས་རྡ་སར་ཆེད་བཅར་
གྱིས་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་དངོས་གྲུབ་ཚེ་རིང་
མཆོག་དང་། ཤེས་རིག་དྲུང་ཆེ། ཤེས་རིག་གི་
འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་དང་མཉམ་དུ་ལྷན་ཚོགས་
གནང་སྟེ། ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་
ཞིབ་འཇུག་གནང་དགོས་པའི་དགོས་དམིགས་
སོགས་ལམ་སྟོན་གནང་རྗེས་ཚོགས་ཆུང་གི་
ཚོགས་མི་རྣམས་ནས་སློབ་ཁག་ནང་ཞིབ་
འཇུག་གནང་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ལ་གོ་
བསྡུར་ལྷུག་པོ་གནང་ཡོད།

ཐེངས་འདིར་རྟོག་ཞིབ་ཚོགས་
ཆུང་ནང་མ་སུ་རི་གནས་བཞུགས་ཌོག་ཊར་པ་
ཝན་ཀུ་མར་གུབ་ཊ་ལགས་དང་། ལྕམ་ཨ་ནུ་
ར་ཌ་ཇོ་ཤི་ལགས། དཔལ་ཁང་སློབ་གྲྭའི་སློབ་
སྤྱི་ཉི་མ་དོན་གྲུབ་ལགས། སེ་ར་བྱེས་འབྲིང་
རིམ་སློབ་གྲྭའི་སློབ་སྤྱི་ཨ་ཅརྱཡ་རིན་ཆེན་ཚེ་
རིང་ལགས། ཅེ་ནེའི་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་
སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་ཌོ་ཊར་ར་མུ་མ་ནི་ཝ་ན་ནམ་
ལགས་བཅས་ནས་ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༠ ནས་
༢༡ བར་ཉིན་གྲངས་ ༡༢ རིང་སམ་བྷོ་ཊ་བོད་
སློབ་དང་དབུས་བོད་སློབ་འཛིན་ཚོགས། བོད་
ཁྱིམ་གཉིས་བཅས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་མེས་དབོན་
དཔེ་སྟོན་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་དང་། དྷ་ཤོད་
བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ སྤོན་ཊ་སམ་བྷོ་ཊ་གཏན་སློབ།
ར་ཇ་སྤུར་བོད་ཁྱིམ། མ་སུ་རི་གཏན་སློབ་ལ་
གཟིགས་ཞིབ་གནང་གཏན་འཁེལ་ཡོད་འདུག་
པ་བཅས། །

ཉམས་ཞིབ་པ་གསར་བསྡུའི་གསལ་བསྒྲགས།
༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་
སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་དུ་ཉམས་ཞིབ་པ་
དང། ལྷག་པར་དུ་བོད་དང་རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་
བའི་གནད་དོན་གང་ཡང་རུང་བའི་ཐོག་ཉམས་
ཞིབ་གནང་མཁན་ལས་བྱེད་གྲངས་གསུམ་
དགོས་གལ་འདུག་ན། གཤམ་གསལ་ཆ་རྐྱེན་
ཚང་ཞིང་ཉམས་ཞིབ་པའི་ལས་ཞབས་ཞུ་
འདོད་ཡོད་མཁན་རྣམས་ནས་འདི་ལས་སུ་ཕྱི་
ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༥ འགྱངས་མེད་
སྙན་ཞུ་འདི་གར་གནང་འབྱོར་ཐུབ་པ་དགོས་
པ་བཅས་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་སུ། བོད་ཀྱི་སྲིད་
བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་
༡༡ ཚེས་ ༡༡ ལ།།
ཀ༽ གདན་ཞུས་ཉམས་ཞིབ་པ།
(Visiting Fellow)

ས་མིག་གྲངས། གཅིགདུས་ཡུན། ཟླ་བ་དྲུག
(༢༠༡༥།༡།༡༥ ནས་ ༢༠༡༥།༧།༡༥)
ཤེས་ཚད།འབུམ་རམས་པའི་ལག་ཁྱེར་ཡོད་
པ། (Ph.D)
ཟླ་ཕོགས།སྒོར་ ༡༧,༤༦༠།༠༠
ཁ༽ ཉམས་ཞིབ་པ།
ས་མིག་གྲངས། གཅིགདུས་ཡུན། ཟླ་བ་དྲུག
(༢༠༡༥།༡།༡༥ ནས་ ༢༠༡༥།༧།༡༥)
ཤེས་ཚད།བོད་ཡིག་དང་། རྒྱ་ཡིག ཨིན་ཡིག་
གང་རུང་ནང་ཉམས་ཞིབ་ཀྱིས་རྩོམ་ཡིག་ཚད་
ལྡན་འབྲི་ཐུབ་པ་དང་སྐད་ཡིག་ཕན་ཚུན་ཡིག་
སྒྱུར་ཐུབ་པ་དགོས་ཐོག ཉུང་མཐར་ལོ་ལྔའི་
རིང་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པའི་ངོས་སྦྱོར་དང་གྲུབ་

འབྲས་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དགོས་རྒྱུ།
ཟླ་ཕོགས།སྒོར་ ༢༠,༡༢༨།༠༠
ག༽ གདན་ཞུས་ཉམས་ཞིབ་པ།
(Visiting Fellow)

ས་མིག་གྲངས། གཅིགདུས་ཡུན། ཟླ་བ་དྲུག
(༢༠༡༥།༡།༡༥ ནས་ ༢༠༡༥།༧།༡༥)
ཤེས་ཚད།ཉེ་བའི་འབུམ་རམ་པའི་ལག་ཁྱེར་
ཡོད་པ། (M. Phil) སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མུས་ཡིན་
པའི་ཐོག་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་དེབ་
སྐྱེལ་ཟིན་པའི་ལག་ཁྱེར་ཡོད་པ།
ཟླ་ཕོགས།སྒོར་ ༡༥,༠༠༠།༠༠
སྤྱིར་བཏང་དགོས་མཁོའི་ཆ་རྐྱེན།
༡། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་དྭང་བླངས་དཔྱ་ཁྲལ་
ལག་དེབ་ཀྱི་ངོ་བཤུས་དང་། རང་བདེན་ཚོགས་
ཆུང་ནས་དཔྱ་དངུལ་གཙང་འབུལ་ཟིན་པའི་
ངོས་སྦྱོར།
༢། རྒྱ་གར་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གནས་སྡོད་ཆོག་
པའི་ལག་དེབ་ (RC) ངོ་བཤུས།
༣། ཕྱི་ལུགས་དང་བོད་ལུགས་ཚད་ལྡན་སྨན་
པ་གང་རུང་ནས་གཟུགས་བབས་ལས་འཕེར་
ཡིན་པའི་སྨན་པའི་ངོས་སྦྱོར།
༤། ཤེས་ཚད་སོགས་ལག་ཁྱེར་ཁག་གི་ངོ་
བཤུས་སྟེང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཟུང་
དྲུང་ཡན་གྱི་གནས་རིམ་ཅན་ནས་དག་མཆན་
དགོས་པ།
༥། སྤྱི་སྒེར་སྡེ་ཚན་གང་རུང་ནང་ཕྱག་ལས་
གནང་མུས་ཡིན་ཚེ། ལས་ཡུལ་ནས་དགག་ཆ་
མེད་པའི་ངོས་སྦྱོར་དགོས་པ།
༦། PAN Card ངོ་བཤུས།

ཐུགས་སྣང་།
༡། ཁོར་ཡུག་དང་། (Environment) ཆབ་
སྲིད་ཚན་རིག (Political Science) རྒྱལ་
སྤྱིའི་འབྲེལ་ལམ། (International Rela-
tions) རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་སྦྱོང་
(Chinese Studies) བོད་དང་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་
ཚོགས་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནད་
དོན་བཅས་གང་རུང་ཐོག་འབུམ་རམ་དང་། ཉེ་
བའི་འབུམ་རམ་ཐོན་པའི་ལག་ཁྱེར་ཡོད་རིགས་
ལ་འདེམ་སྒྲུག་གོ་སྐབས་བཟང་བ་ཡོད།
༢། སྡེ་ཚན་ཁ་པའི་ཉམས་ཞིབ་པ་དང་། སྡེ་
ཚན་ཀ་པའི་གདན་ཞུས་ཉམས་ཞིབ་པ་འབུམ་
རམ་པའི་ལག་ཁྱེར་ལྡན་པ་རྣམས་ནས་སོ་སོའི་
དཔྱད་རྩོམ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གནད་ཐོག་ངག་
རྒྱུགས་འབུལ་དགོས།
༣། སྡེ་ཚན་ག་པའི་གདན་ཞུས་ཉམས་ཞིབ་པ་
ཉེ་བའི་འབུམ་རམ་པའི་ལག་ཁྱེར་ལྡན་པ་རྣམས་
ནས་སོ་སོའི་དཔྱད་རྩོམ་གྱི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་
ཤོག་གྲངས་ ༥ ཙམ་གྱི་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་རྒྱུ་དང་།
དེ་འབྲེལ་ངག་རྒྱུགས་ཀྱང་འབུལ་དགོས།
འཚང་སྙན་འབུལ་ཡུལ།
Director

Tibet Policy Institute
Central Tibetan Administratin

Gangchen Kyishong
Dharamsala-176215

Distt. Kangra, H.P.
Telephone: 01892-222403/223556
Email: tpiadmin@tibet.net

འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ནས་མངལ་སྐྲན་ནད་གཞིའི་སྐོར་
གོ་རྟོགས་སྤེལ་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༧
ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་རྡ་ས་གངས་སྐྱིད་སྤྱི་ཐབ་

ཡང་སྟེང་གཉའ་ཁྲི་ཚོགས་ཁང་ནང་མངལ་སྐྲན་
ནད་གཞིའི་ (Cervical Cancer) སྐོར་གོ་
རྟོགས་སྤེལ་སོང་།
དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་
ཚོད་ ༩།༣༠ ཙམ་ལ་དབུས་སྨན་རྩིས་ཁང་
གི་སྨན་པ་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་ལགས་དང་། རྡ་
ས་བདེ་ལེགས་སྨན་ཁང་གི་སྨན་པ་རང་བྱུང་
སྒྲོལ་མ་ལགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་དང་དབུས་སྨན་རྩིས་ཁང་གི་
བུད་མེད་ལས་བྱེད་རྣམས་དང་། གངས་སྐྱིད་

ཁུལ་གྱི་བུད་མེད་ཁག་གཅིག་བཅས་ལ་མངལ་
སྐྲན་ནད་གཞིའི་ནད་རྟགས་དང་། བརྟག་དཔྱད་
(PAP smear test) བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་

པ། དེ་བཞིན་སྔོན་འགོག་བྱ་ཐབས། བཅོས་
ཐབས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ངོ་སྤྲོད་གསུང་བཤད་
དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་ཀྱང་
གནང་སོང་།
མངལ་སྐྲན་ནད་གཞིའི་སྐོར་གོ་
རྟོགས་ལས་འགུལ་དེ་བཞིན་རྡ་ས་ཁུལ་གྱི་མེཀ་
ལོ་གྷན་ཇི་དང་། བོད་ཀྱི་ཟློ་གར། རྡ་སྟེང་དང་རྡ་
ཤོད་བོད་ཁྱིམ། ནོར་གླིང་མཐོ་སློབ་དང་། ཤེས་
རབ་དགའ་ཚལ་སློབ་གླིང་། སྒྲོལ་མ་གླིང་བཅས་
སུ་ཡང་རིམ་པས་ངོ་སྤྲོད་གནང་རྗེས་ནད་གཞི་

ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་ (PAP smear test)
བྱ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞུང་བསྡུ་རུབ་
ཀྱིས་གྲངས་ཐོར་གཞིགས་ཏེ་འབྱུང་འགྱུར་རིན་
མེད་ཐོག་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་མཐུན་འགྱུར་སྐྲུན་
ཐུབ་མིན་གཟིགས་རྒྱུ་ཡིན་འདུགཕྱོགས་མཚུངས་སྦེལ་ཀོབ་དང།
ཧོན་སུར་རབ་རྒྱས་གླིང་། ཀོ་ལེ་གྷལ་དོན་
ལྡན་གླིང་། བདེ་སྐྱིད་གླིང་། སྦིར། སྤོན་ཌ་ཆོལ་
གསུམ། མེའོ་ཆོས་འཕེལ་གླིང་། ཏེ་ཛུ་དར་རྒྱས་
གླིང་། ར་ཝང་ལ་ཀུན་ཕན་གླིང་། ཨོ་རི་ས་ཕུན་
ཚོགས་གླིང་། མེན་པར་ཕན་བདེ་གླིང་བཅས་
སུའང་གོ་རྟོགས་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཡོད།
ཐེངས་འདིར་བུད་མེད་ཀྱི་ནད་
གཞིའི་གོ་རྟོགས་ལས་འགུལ་གྱི་མཐུན་འགྱུར་
གནང་མཁན་སུ་ཝི་ཌེན་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་
པའི་ (SOIR IM) ཞེས་པའི་ཚོགས་པ་དེ་
ཡིན་འདུག

༸གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ཁག་དང།
དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ།
གསལ་བསྒྲགས་སོགས་ཞིབ་ཕྲ་གཤམ་གསལ་
དྲ་རྒྱའི་ཁ་བྱང་ཐོག་གཟིགས་པར་འཚལ།
www.bod.asia

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་ལྔ་པ། 9 ཚེས་ 27 ཕྱི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 19 5

ནང་སྲིད་ཁྱབ་ཁོངས་བོད་མིའི་བཟོ་ཚོགས་ཁག་ལ་མངའ་གཞུང་དེབ་སྐྱེལ་ཚོགས་པའི་ཁྲིམས་སྒྲིག་དང་། འབབ་ཁྲལ། ཚོང་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ཟབ་སྦྱོང་དབུ་འབྱེད་གནང་བ།

༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ནང་སྲིད་
ལས་ཁུངས་དང་། ལྡི་ལི་གསར་པ་རྟེན་གཞི་
བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་སྲིད་བྱུས་
ཉམས་ཞིབ་ཁང་ཐུན་མོང་གི་གོ་སྒྲིག་ཐོག་ལྡི་ལི་
བསམ་ཡས་གླིང་བོད་ཁྱིམ་ཉིན་སློབ་ཏུ་བཙན་
བྱོལ་བོད་མིའི་བཟོ་ཚོགས་ཁག་ལ་ཚོགས་པའི་
ཁྲིམས་སྒྲིག་སྐོར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་
༡༣ དང་ ༡༥ བཅས་ཉིན་གྲངས་གཉིས་རིང་
ཟབ་སྦྱོང་ཞིག་དབུ་འཛུགས་གནང་འདུགདེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་
ཆུ་ཚོད་ ༩།༣༠ ཐོག་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་བློ་
བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་དབུས་ནང་སྲིད་
བཀའ་བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་དང་ལྡི་ལི་
དོན་གཅོད་བཀའ་ཟུར་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་མཆོགབོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་
ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཆོས་སྐྱོང་དབང་ཕྱུག་
ལགས། དེབ་སྐྱེལ་ཡོད་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་
འཐུས་མི། བཟོ་ཚོགས་ཁག་གི་ཚོགས་གཙོ་

དང་འགན་འཛིན། སྦེང་ལོར་ལྷོ་སྤྱི། ས་གནས་
འགོ་འཛིན་ཁག་གཅིག སྤྱི་མཐུན་མཉམ་འབྲེལ་
གྱི་ཚོགས་གཙོ་དང་རྒྱུན་ལས། གཞུང་འབྲེལ་
མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ་བཅས་ལྷན་
འཛོམས་ཐོག་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་
ཚོགས་འདུ་དབུ་འབྱེད་ཀྱིས་སྣང་གསལ་ཞལ་
ཕྱེ་གནང་གྲུབ་མཚམས་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་
མཆོག་གིས་དབུ་འབྱེད་གསུངས་བཤད་གནང་
དོན། ཐོག་མར་ངས་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
དབུས་ས་གཉིས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཡོངས་རྫོགས་
དང་། ལྷག་པར་ད་རེས་ཟབ་སྦྱོང་འདིར་མཉམ་
རུབ་གནང་མཁན་བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་
སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་ཐུན་མོང་གི་ཚབ་
ཞུས་ཏེ་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པའི་དབུ་
ཁྲིད་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། སྤྱི་ནོར་
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་
བོད་དང་བོད་མིའི་བདེ་རྩ་ཆེད་ད་བར་སྐུ་ལས་
བསྐྱོན་པར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། གུས་ཕྱག་

སྔོན་དུ་ཕུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གིས་
བོད་བཙན་བཟུང་བྱས་པ་ནས་བཟུང་ད་བར་
བོད་བསྟན་སྲིད་དང་མི་རིགས། རང་དབང་གི་
དོན་དུ་རང་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་བློས་བཏང་གནང་
མཁན་གྱི་རྒྱལ་གཅེས་པ་ཕོ་མོ་འདས་གསོན་
ཡོངས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་ཞུས་པ་དང་
ཆབས་གཅིག་ཁོང་རྣམ་པའི་རེ་འདུན་དེ་དག་
སྙིང་ལ་བཅངས་པའི་ཐོག་ནས་དུས་རྒྱུན་དུ་
ལས་འགན་སྒྲུབ་དང་སྒྲུབ་མུས་ཡིན། ཕྱི་ཚེས་
༡༣ དང་ ༡༥ ཉིན་གྱི་ཟབ་སྦྱོང་དེ་བཞིན་ནང་
སྲིད་ལས་ཁུངས་དང་བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་
སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་ཐུན་མོང་ཐོག་གོ་
སྒྲིག་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཕྱི་ཚེས་ ༡༤ ཉིན་རྒྱ་
གར་དབུས་གཞུང་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ནས་
བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཁྱབ་ཁོངས་དེབ་སྐྱེལ་
ཡོད་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་
ཁག་ནས་རོགས་དངུལ་ལེན་རྒྱུ་དང་བེད་སྤྱོད་
བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྒྲིག་ཁག་ངོ་སྤྲོད་དང་
ཟབ་སྦྱོང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་ཚེས་ ༡༧ ཉིན་རྒྱ་གར་
དབུས་གཞུང་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཞིས་
ཆགས་སྡེ་ཚན་ནས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིར་
མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་སྤྲོད་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་
༢༠༡༤ དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཚོགས་བརྡ་
ཕེབས་པ་བཞིན་བཅར་དགོས་པ་ཆགས་ཡོད།
ཚོགས་འདུ་དེའི་ནང་མངའ་སྡེ་གཞུང་སོ་སོའི་སྐུ་
ཚབ་གདན་ཞུ་གནང་ཡོད། མདོར་ན། ཕྱི་ཚེས་
༡༤ དང་ ༡༧ ཉིན་གྱི་ཟབ་སྦྱོང་དེ་ཉིད་རྒྱ་གར་
དབུས་གཞུང་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ངོས་ནས་

ཚོགས་བརྡ་བཏང་སྟེ་གོ་སྒྲིག་གནང་བ་དང་། ཕྱི་
ཚེས་ ༡༣ དང་ ༡༥ ཉིན་གྱི་ཟབ་སྦྱོང་དེ་བཞིན་
བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་
ཁང་ནས་དུས་ཚོད་ཐུང་ངུ་ཞིག་ནང་དཔལ་
འབྱོར་གྱི་རོགས་སྐྱོར་དང་། གོ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུ་
སོགས་ཆ་ཚང་མཉམ་རུབ་གནང་ཡོད།
ད་རེས་འདིར་ས་གནས་ཁག་དང།
བཟོ་གཞིས་ཁག་སོ་སོའི་སྐུ་ཚབ་མཚོན་ཐུབ་
མཁན་དང་། དེབ་སྐྱེལ་ཡོད་པའི་ཚོགས་པ་
ཁག་གི་འཐུས་མི། སྤྱི་མཐུན་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་
ཚོགས་གཙོ་དང་རྒྱུན་ལས་བཅས་ཕེབས་ཐུབ་
པ་བྱུང་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་
གནང་། དེ་ནས་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཚོགས་
བཅར་བ་ཡོངས་ལ་བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་
འཚམས་འདྲི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུས་པ་
དང་ཆབས་ཅིག་གསུང་དོན། ནང་སྲིད་ལས་
ཁུངས་དང་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་
གཙོས་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མས་སྐུ་ལས་སྐྱོན་
པའི་རྗེས་འབྲས་སུ་ཉེ་ཆར་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་
(Tibetan Rehabilitation Policy 2014)

ཞེས་པའི་ཡིག་ཆ་འདི་རག་ཐུབ་པ་ཧ་ཅང་གལ་
ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་དགོས་དོན་ནི། གཞི་
རྩའི་བོད་པའི་གནས་བབ་ཐོག་སྔོན་མ་༸གོང་ས་
མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་སྲིད་
བཀའ་བློན་བྷུ་ཊ་སིངྒ་དང་། ནང་སྲིད་བཀའ་
བློན་འཇུ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་མཆོག་ལྷན་འཛོམས་
ཐོག་བཀའ་བསྡུར་བྱུང་བའི་ཚིག་ཐོ་ཡོད་པ་
དེ་ཕྱོགས་སྒྲིག་གནང་བ་ཞིག་ཆགས་འདུགཐེངས་འདིའི་སྲིད་བྱུས་འདིར་ཤོག་གྲངས་ཉུང་
ཉུང་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་ནའང་རྒྱ་གར་གཞུང་
གི་ངོས་ནས་བོད་པའི་ཐོག་གཟིགས་ཕྱོགས་དེ་
ཁ་གསལ་ཆགས་ཡོད། ཡིག་ཆའི་སྔོན་གླེང་
ནང་བོད་དེ་བཙན་བཟུང་བྱས་པར་ངོས་འཛིན་
བྱས་པའི་ཐོག་བོད་པའི་གནས་བབ་དང་དེ་
བཞིན་ས་ཆ་ཁག་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནང་
སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ (CTRC) ཁྱབ་ཁོངས་
སུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་
གཞིས་ཆགས་ཁག་ལའང་མངའ་སྡེ་གཞུང་
ནས་མཐུན་འགྱུར་གནང་དགོས་རྒྱུ་སོགས་
ཀྱི་ལམ་སྟོན་ཡོད། ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་གོ་
སྐབས་གང་ཡོད་པ། དམིགས་བསལ་མཁས་
ལས་པ་སྨན་པ་དང་བཟོ་སྐྲུན་ལས་རིགས་
ཐོན་པ་རྣམས་ནས་སོ་སོའི་སྨན་ཁང་དང་ལས་
ཁུངས་བཙུགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོག་ལམ་སྟོན་
ཡོད། དབུས་གཞུང་གིས་གནང་བའི་རོགས་
དངུལ་དང་ལས་གཞིའི་ནང་བོད་མི་རྣམས་ཆ་
ཤས་ལེན་ཐུབ་རྒྱུ་དང། མངའ་སྡེ་གཞུང་ངོས་
ནས་ཀྱང་གནང་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་སོགས་
ཀྱི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་ཁ་གསལ་ཡོད་པ་
དེ་གནས་ཚུལ་ཡག་པོ་རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།
དེ་རྗེས་བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་
སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་
ཆོས་སྐྱོང་དབང་ཕྱུག་ལགས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་
ཆེ་ཞུའི་གསུང་བཤད་གནང་སྟེ་དབུ་འབྱེད་
མཛད་སྒོ་གྲོལ།

བྱེས་ཀྱི་གདན་ས་ས་སྐྱ་ཆོས་སྒར་ཕྱག་བཏབ་ནས་ལོ་ལྔ་ཅུ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་ཚོགས་པ།
༄༅། །འདི་གར་ས་གནས་ནས་ཐུབ་བསྟན་
རྒྱལ་མཚན་ལགས་ཀྱིས་བཏང་གནས་ནང་
འཁོད་དོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༣།
༡༤ སྟེ་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་རིང་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་
མངའ་ཁུལ་དཱེ་ཧཱ་རཱ་དུན་དུ་བརྟེན་གཞི་བྱས་
པའི་དཔལ་ས་སྐྱའི་གདན་ས་བརྩེ་ཆེན་བསྟན་
པའི་དགའ་ཚལ་བཤད་སྒྲུབ་ཆོས་འཁོར་གླིང་།
དབུ་བརྙེས་ནས་མི་ལོ་ལྔ་ཅུ་ཧྲིལ་པོ་འཁོར་བའི་
མཛད་སྒོ་རྒྱས་པ་ཞིག་ཚོགས་གནང་སོང་།
སྐབས་དེར་སྐུ་མགྲོན་གྱི་ཚོགས་
མགོན་དུ་དཔལ་ས་སྐྱའི་གོང་མ་བདག་ཁྲི་རྡོ་རྗེ་

འཆང་ཁྲི་ཐོག་ཞེ་གཅིག་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་
། སྐྱབས་མཆོག་ངོར་ཀླུ་ལྡིང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ།
ཕོ་བྲང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སྐུའི་གདུང་སྲས་རྣམ་པ།
དེ་བཞིན་དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་དཔལ་ལྡན་
དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་སྐུ་ཚབ་བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་
མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག རང་

གཞུང་བཀའ་ཤག་གི་སྐུ་ཚབ་ཆོས་རིག་བཀའ་
བློན་པདྨ་ཆོས་འབྱོར་མཆོག བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་
རིང་མཆོག་གིས་གཙོས་པའི་སྤྱི་འཐུས་ཁག་
གཅིག་དང་། ཝ་ར་ནཱ་སིའི་གཙུག་ལག་སློབ་
དཔོན་མཁས་དབང་མི་ཤྲཱ་མཆོག གཞན་ཡང་
ངོར་མཁན་པོ་ཁྲི་པ་དབུས་པའི་བླ་སྤྲུལ་མཁས་
དབང་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་། འཛམ་གླིང་ས་
ཕྱོགས་གང་ས་ནས་ཕེབས་པའི་འབྲེལ་ཡོད་
ཚོགས་སྡེ་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ་སོགས་ཁྱོན་མི་མང་
སྟོང་ཚོ་གསུམ་ལྷག་ཙམ་ཞིག་འདུ་འཛོམས་

གནང་ཡོད།
ཐོག་མ་སྐུ་མགྲོན་རྣམ་པས་སྣང་
གསལ་ཞལ་ཕྱེ་གནང་ནས་ཞུགས་གྲལ་དུ་
འཁོད་མཚམས། ས་སྐྱ་ཆོས་སྒར་གྱི་དགེ་འདུན་
པ་དང་བཙུན་མ་ཁག་གཅིག་གིས་བཀྲ་ཤིས་
པའི་ཞལ་འདོན་གསུང་འདོན་གནང་། དེ་ནས་

རིམ་བཞིན་འབྲེལ་ཡོད་ཁག་གི་གསུང་བཤད་
དང་རང་གཞུང་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་འཕྲིན།
སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གསུང་
བཤད་ཟབ་རྒྱས་གནང་རྗེས། སྐྱབས་མགོན་
གོང་མ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་སློབ་སྩལ་
དོན། འདས་པའི་མི་ལོ་ལྔ་ཅུ་ཟེར་དུས་ལོ་རྒྱུས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱུན་རིང་པོ་མིན་ན་ཡང་
མི་གཅིག་གི་མི་ཚེར་ཆར་བགོས་ན་རིང་པོ་
རེད། ཆོས་སྒར་འདི་ཐོག་མ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༤
ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་དབུ་བརྙེས་པ་
ནས་ད་བར་བརྩིས་ན་ལོ་ལྔ་ཅུ་ཧྲིལ་པོ་འཁོར་
གྱི་ཡོད། དུས་དྲན་བྱེད་དགོས་དོན་ནི། འདས་
པའི་ལོ་ལྔ་ཅུ་ལ་ཕྱི་མིག་ཅིག་བལྟས་ན་ང་རང་
ཚོས་ག་རེ་བྱས་ཐུབ་ཡོད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་
ལོ་ལྔ་ཅུ་ལ་ག་རེ་གནང་དགོས་ས་རེད། དེ་དག་
ལ་བསྐྱར་ཞིབ་བྱ་རྒྱུ་རེད་ཅེས་དང། སྐབས་
དེར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁོས་བབ་ཧ་ཅང་ཞན་
པས་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཚོགས་ཁང་དང་ཉལ་
ཁང་རས་གུར་ཕུབ་ནས་བཞུགས་དགོས་པའི་
གནས་སྟངས་བྱུང་བ་སོགས་མདོར་ན་ད་བར་
གྲུབ་འབྲས་ག་རེ་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་དག་༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཐུགས་རྗེ་
བཀའ་དྲིན་ཉག་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་
པས། གང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ནི་ནམ་ཡང་བརྗེད་
ཐབས་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། ད་བར་གནས་
ཡུལ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མངའ་སྡེ་དང་ཡུལ་མི་
སོགས་ཀྱི་མཐུན་འགྱུར་གནང་བ་ལ་ཐུགས་རྗེ་

ལེགས་གསོལ་ཞུ་བ་སོགས་བཀའ་སློབ་ཟབ་
རྒྱས་སྩལ་གནང་ཡོད།
དེའི་རྗེས་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་
རིན་པོ་ཆེས་༸གོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་འཕྲིན་
སྒྲོག་སྦྱང་གནང་སྟེ་གསུང་བཤད་ཀྱི་མཛད་
རིམ་ཁག་གྲུབ་རྗེས། སྐྱབས་མཆོག་གོང་མ་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ས་སྐྱའི་མ་དགོན་བཤད་
གྲྭའི་སློབ་པ་མཐར་སོན་པ་ཁག་གཅིག་ལ་
བཀའ་བཅུ་པ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་ཕྱག་འཁྱེར་
གནང་སོང། དེ་ནས་ཉེ་འཁོར་དུ་ཡོད་པའི་སློབ་
གྲྭ་ཁག་དང་ས་སྐྱ་གཞིས་ཆགས། གླུ་པ་ཚེ་
རིང་འགྱུར་མེད་དང་མཁྱེན་བརྩེ་སོགས་ཀྱིས་
རིག་གཞུང་འཁྲབ་སྟོན་དང་གཞས་སྣ་གཟིགས་
འབུལ་ཞུས་སོང་། རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་དཱེ་ཧཱ་རཱ་
དུན་མངའ་ཁུལ་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ས་སྐྱའི་
ཆོས་ཚོགས་འདི་ཉིད་ཐོག་མ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༤
ལོར་སྐྱབས་མཆོག་༸གོང་མ་བདག་ཁྲི་རིན་
པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཕྱག་བཏབ་གནང་བ་དང་།
སྐབས་དེར་ཁོས་བབ་ཧ་ཅང་ཞན་པས་ཐོག་མའི་
ཆར་ཁང་གླ་འབུལ་རྒྱུ་མེད་པས་བླ་གྲྭ་རྣམས་
རས་གུར་ཕུབ་ནས་སྡོད་དགོས་བྱུང་བའི་ལོ་
རྒྱུས་བྱུང་འདུག དུས་འགྱུར་མ་བྱུང་གོང་བོད་
ས་སྐྱའི་གདན་སར་ཆོས་སྡེ་ལྷོ་བྱང་གཉིས་ཞེས་
མདོ་སྔགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་གནང་ས་ཐ་དད་ཡོད་
པ་ལྟར་ར་ཛ་སྤུ་ས་སྐྱ་ཆོས་སྒར་འདི་ཉིད་ཀྱང་
གཙོ་བོ་སྔགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་གནང་
སའི་བསྟི་གནས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ད་བར་གཙོ་

བོ་ཡིད་དམ་ཁག་གི་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྱི་དབུ་འཛིན་
དང་། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན། དཔོན་སློབ། ཕུར་སྒྲུབ་
འདོན་པའི་རྒྱུགས་སྤྲོད་ཟིན་པ་བཅས་ཁྱོན་མི་
སྣ་གསུམ་བརྒྱ་ཡས་མས་ཞིག་སྐྱེད་སྲིང་གནང་
ཡོད་འདུག ད་ཆ་གདན་ས་འདིའི་ཡན་ལག་ལྟ་
བུ་གཞུང་ཆེན་ཁག་གི་སློབ་སྦྱོང་གཙོ་བོ་གནང་
ས་སྤུ་རུ་ཝ་ལ་ས་སྐྱ་མ་དགོན་བཤད་གྲྭ །བཙུན་
དགོན་རིན་ཆེན་ཆོས་གླིང་། ས་སྐྱ་སྨན་ཁང་། གྲྭ་
ཆུང་གི་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་བཅས་ཡོད་འདུག་པ་
མ་ཟད་མི་རིང་བར་འཁོན་གདུང་སྐུ་གཞོན་རིན་
པོ་ཆེས་ཐུགས་འགན་གཙོ་བཞེས་ཐོག་གནའ་
དེང་གི་སློབ་སྦྱོང་ཆ་ཚང་ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭ་
གསར་པ་ཞིག་ཀྱང་གསར་བརྒྱབ་ཟིན་ནས་རིང་
མིན་དབུ་འཛུགས་གནང་རྒྱུ་རེད་འདུགཕྱི་ཚེས་ ༡༤ ཉིན་༸སྐྱབས་མགོན་
༸གོང་མ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱི་ནང་གི་སྐུ་
མགྲོན་ཁག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མི་མང་ལ་ནོར་
བུའི་བསྟན་པའི་སྤྱི་དབང་གི་རྗེས་གནང་བཀའ་
དྲིན་ཆེ་གནང་མཛད་དེ་མི་མང་ལ་བཀའ་སློབ་
ལམ་སྟོན་ཟབ་རྒྱས་གནང་སྟེ་ལྔ་ཅུའི་དུས་དྲན་
གྱི་མཛད་སྒོ་རྒྱལ་ཁའི་ངང་ལེགས་སྒྲུབ་ཟིན་པ་
དང་། རིང་མིན་སྐྱབས་མགོན་གོང་མ་བདག་ཁྲི་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཟླ་འདིའི་ཕྱི་ཚེས་ ༡༦
ནས་ ༣༠ བར་ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་རྣམ་
ལྔའི་གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་ལྗགས་ལུང་གནང་
རྒྱུའི་མཛད་རིམ་ཡང་འདུག

པར་ངོས་དྲུག་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 9 ཚེས་ 27 ཕྱི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 6 19

TIBETAN FREEDOM

སྤྱི་ཁྱབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ། སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ།
རྩོམ་སྒྲིག་པ། ངག་དབང་ཐོགས་མེད།
གསར་འགོད་པ། བསོད་ནམས་མཚོ་མོ།
གསར་འགོད་པ། ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྲགས།
འགྲེམས་སྤེལ་བ། བསྟན་འཛིན་ཆོས་འཕེལ།
ཀཾ་པུ་ཊར་འཇུག་མཁན། ཕུར་བུ་སྒྲོལ་མ།

Publisher: Secretary, DIIR,
Printer: Narthang Press,
Owner: DIIR, CTA, Gangchen Kyishong,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Place of Publication: CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Name of Editor: Nagwang Thogmed
Subscription Address: DIIR, CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Tel:+91-1892-222457/222510
Email: tibfreedom@tibet.net
Website: www.bod.asia

ཕྱི་དྲིལ་སྣར་ཐང་པར་ཁང་དུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས།

Regd. No. HPTIB00011/08/1/2008-TC

བཙན་བྱོལ་བོད་མིར་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་སྤྲོད་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ ༢༠༡༤ ཞེས་པའི་ཐོག་ཟབ་སྦྱོང་
དབུ་འཛུགས་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༧
ཉིན་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལིའི་ནང་རྒྱ་གར་
དབུས་གཞུང་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་
འོག་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་
གི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་དང་། བཟོ་ཚོགས་ཁག་
གི་འགན་འཛིན་རྣམ་པ། དེ་བཞིན་དགོན་སྡེ་
ཁག་གི་འབྲེལ་ཡོད་སྐུ་ཚབ་བཅས་ལ་ཉེ་ཆར་
རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་གསལ་བསྒྲགས་གནང་
བའི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིར་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་སྤྲོད་
བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ ༢༠༡༤ ཞེས་པའི་
སྲིད་བྱུས་གཏན་འབེབས་གནང་བ་དེའི་སྐོར་
ཟབ་སྦྱོང་ཞིག་ཕུལ་འདུགཟབ་སྦྱོང་ཐོག་རྒྱ་གར་ནང་སྲིད་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་རྒྱལ་ཡོངས་མངའ་
སྡེའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་ཀེ་རན་
རི་ཇི་ཇུ (Kiren Rijiju) མཆོག་དང་། རྒྱ་གར་
ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཟུང་དྲུང་ཁག་གཉིས་
དང་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་
བཅས་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད། དེ་བཞིན་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་
རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་དང་། ལྡི་ལི་དོན་གཅོད་
བཀའ་ཟུར་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག ཕྱོགས་
བཞུགས་སྤྱི་འཐུས་ཆོས་སྐྱོང་དབང་ཕྱུག་
ལགས་དང། དབུ་དཀར་ཚང་གཡུ་སྒྲོན་ལགས།

ཚེ་རིང་གཡུ་སྒྲོན་ལགས། འཇིགས་མེད་འབྱུང་
གནས་ལགས་བཅས་ཕེབས་གནང་ཡོད།
ཟབ་སྦྱོང་ཐོག་བཙན་བྱོལ་བོད་
མིའི་གནས་ཡུལ་མངའ་སྡེ་སོ་སོའི་འབྲེལ་ཡོད་
རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ་
ཁག་བཅས་ཀྱང་ཕེབས་འདུག སྐབས་དེར་སྐུ་
ཞབས་ཀེ་རན་རི་ཇི་ཇུ་མཆོག་གིས་བཙན་བྱོལ་
བོད་མིར་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་སྤྲོད་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་
སྲིད་བྱུས་ ༢༠༡༤ ཞེས་པ་འདི་གཏན་འབེབས་
བྱེད་ཐུབ་པར་དགའ་འཚོར་ཆེན་པོ་བྱུང་ཞེས་
དང་། སྲིད་བྱུས་འདི་དེ་འདྲ་ཞིག་གཏན་འབེབས་
ཡོང་བར་ད་བར་ཁོང་ཉིད་མཆོག་ནས་གང་ཐུབ་
འབད་བརྩོན་ཞུས་པ་དང་། སྲིད་བྱུས་དེ་བརྒྱུད་

བཙན་བྱོལ་བོད་མི་ཚོའི་དཀའ་ངལ་ཆ་ཚང་
སེལ་མ་ཐུབ་ཀྱང་ལམ་སྟོན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏན་ཏན་
ཆགས་རྒྱུ་ཡིན་སྐོར་གསུང་པ་དང་སྦྲགས། བོད་
མི་སྐྱབས་བཅོལ་བའི་སྐོར་གསུང་དོན།
བཙན་བྱོལ་བོད་མི་ཚོ་ང་ཚོའི་
ཆེས་མཐོའི་སྐུ་མགྲོན་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ལོ་
རྒྱུས་ཐོག་ནས་འཕགས་བོད་ཡུལ་གཉིས་དབར་
དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད་སྟབས།
ང་ཚོ་ཕན་ཚུན་དཀའ་ངལ་ནམ་འཕྲད་སྐབས་
གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རོགས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ང་ཚོའི་
ལས་འགན་ཡང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ད་ལན་སྲིད་
བྱུས་འདི་འདྲ་ཞིག་གཏན་འབེབས་ཐུབ་པ་དེར་
རང་ཉིད་སྒེར་ལ་མཚོན་ན་དགའ་འཚོར་དང་

འདོད་བློ་ཁེངས་པོ་ཞིག་བྱུང་སོང་། ད་ལན་སྲིད་
བྱུས་འདི་འགོ་འཛུགས་ཙམ་རེད། མ་འོངས་
པར་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་ལས་
ལྷག་པ་གང་བྱེད་ཐུབ་མིན་ཐོག་ལ་ང་ཚོས་
འབད་བཙོན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།
ཕྱོགས་མཚུངས་སྲིད་བྱུས་འདིའི་
གཙོ་འགན་བཞེས་མཁན་རྒྱ་གར་ནང་སྲིད་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཟུང་དྲུང་ཀེ་ཀེ་པ་ཐག་ K K
pathak མཆོག་གིས་སྐབས་དེར་གསུང་དོན།
སྲིད་བྱུས་འདིའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་རྒྱ་གར་ནང་
གནས་སྡོད་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་ཚོའི་དཀའ་
ལང་སེལ་རྒྱུའི་ཐོག་གང་ཐུབ་འབད་བརྩོན་
ཞུས་ཡོད་ཁུལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་
ཆབས་གཅིག་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་ནང་དོན་ཁག་རེ་
རེ་བཞིན་མངའ་སྡེ་སོ་སོའི་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱ་གར་
ལས་ཁུངས་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ་དང་ཚོགས་བཅར་
བ་ཡོངས་ལ་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་བ་མ་ཟད།
མངའ་སྡེ་སོ་སོའི་སྐུ་ཚབ་ཚོར་བཙན་བྱོལ་བོད་
མིར་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་སྤྲོད་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྲིད་
བྱུས་ ༢༠༡༤ ཞེས་པ་དེའི་ནང་གསལ་གྱི་འབྲུ་
དོན་ཁག་ལག་བསྟར་འཐུས་ཚང་གནང་དགོས་
པའི་སྐུལ་མ་ཡང་གནང་།
དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་
ཕྱི་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་མཆོག་བོད་མི་

ཚོར་སྐྱབས་བཅོལ་ལག་དེབ་དང་ཕྱིར་བསྐྱོད་
ལག་དེབ་སེར་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་
ཐོག་ལ་ཡང་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ནང་སྲིད་བཀའ་
བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་གཞུང་
དམངས་ཡོངས་ལ་སྲིད་བྱུས་དེ་འདྲ་ཞིག་གཏན་
འབེབས་གནང་བར་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་
དྲིན་ཆེ་ཞུས་པ་དང་། སྲིད་བྱུས་དེས་བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ལ་ཡང་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་
དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱུར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་
ཡོད་པ་དང་། ས་གནས་འགོ་འཛིན་ཚོར་ཡང་
མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་སྡུག་སེལ་རྒྱུར་སྔར་ལྷག་
གདེང་སྤོབས་དང་ནུས་པ་ཡོངས་ངེས་ཡིན་
སྐོར་གསུངས་པ་མ་ཟད། ནང་སྲིད་བཀའ་བློན་
མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གིས་བཙན་
བྱོལ་བོད་མི་རྣམས་ལ་མཐུན་འགྱུར་རོགས་
རམ་གནང་བར་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་མཚོན་
སླད་འབྲེལ་ཡོད་བློན་ཆེན་མཆོག་གིས་གཙོས་
རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་དང་ས་གནས་གཞུང་

འབྲེལ་མི་སྣ་རྣམས་ལ་མཇལ་དར་རེ་ཕུལ་ཡོད།
མཛད་གཙོ་རྣམ་པའི་གསུང་བཤད་ཁག་ཡོངས་
སུ་གྲུབ་མཚམས་ཚོགས་བཅར་བ་རྣམས་ཀྱི་
དྲི་བར་མཛད་གཙོ་རྣམ་པས་ལན་འདེབས་དང་
གསལ་བཤད་ཞིབ་ཕྲ་གནང་འདུགསྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་མཆོག་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཕེབས་པ།
༄༅། །འདི་གར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༩
ཉིན་བཏང་གནས་ནང་འཁོད་དོན། འཛམ་
གླིང་གཅིག འགྲོ་བ་གཅིག་གི་དོན་དམ་གྱི་ཞི་
བདེ་ (ACTIVE PEACE – One World
One Humanity) ཞེས་པའི་འགོ་བརྗོད་འོག་
བྱམས་མགོན་ཏཱའི་སི་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་
ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་འཛམ་གླིང་ནང་ལས་
འགུལ་རིམ་པ་སྤེལ་གནང་མཛད་དེ་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་

དང་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་ལ་སྨན་པའི་ལས་འགུལ་
འདི་སྤེལ་གནང་ནས་འདི་ལོ་མི་ལོ་ ༢༥ ཧྲིལ་
པོ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱི་མཛད་སྒོ་གཟབ་རྒྱས་
ཤིག་འདི་ཟླའི་ཕྱི་ཚེས་ ༡༣ དང་ ༡༤ ཉིན་
གཉིས་རིང་འཕགས་ཡུལ་སྦིར་དཔལ་སྤུངས་
ཤེས་རབ་གླིང་དུ་ལྷན་ཚོགས་གནང་བའི་སྐུ་
མགྲོན་གཙོ་བོ་ (Swamy Avdeshanand
Giri Maharaj, Sri. Anandmurti Guru-

maa) གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་ཧིན་དུ་དང་། ཡི་ཤུ།
ཁ་ཆེ། སིག བྷ་ཡེ། བྷ་ར་མི། ཀུ་མ་རི། པར་སེ་

(Hindu, Christian, Moslem, Sikh, Ba-

hai Brahme, Kumari, Parsi) སོགས་རིས་
མེད་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་བླ་ཆེན་དང་མཁས་
དབང་བརྒྱུད་ལམ་པ། ཚོགས་སྡེ་ཁག་གི་སྐུ་
ཚབ། སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུ་བ། གློག་བརྙན་
བཟོ་སྒྲིག་སོགས་ཆེད་མཁས་སྒྱུ་རྩལ་བ་མི་སྣ་
གྲགས་ཅན་ཁག་གཅིག་བཅས་མི་གྲངས་ ༣༠༠
ལྷག་ཙམ་འདུ་འཛོམས་གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་
སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོའི་གྲས་སུ་དཔལ་ལྡན་བོད་

མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་གཞོན་
མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་
གདན་ཞུ་གནང་བ་ལྟར་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་ད་
ཐེངས་ཀྱི་འདུ་ཚོགས་འདིའི་སྐབས་ཆོས་དང་
རིག་གཞུང་གིས་དུས་རབས་ ༢༡ པ་འདིའི་
སྐབས་ཕན་ཐོགས་དགོས་མཁོའི་འབྲེལ་བའི་
བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གཏམ་བཤད་གནང་ཡོད།
གཞན་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་གཞི་
མང་པོའི་ཐོག་གཏམ་བཤད་དང་བགྲོ་གླེང་ལྷུག་
པོར་གནང་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་གནས་བསྡུས་སུ།

ཨུ་རུ་སུའི་རྒྱལ་ས་མོ་སི་ཁོར་གསོ་རིག་སྐུ་ཐང་འགྲེམས་སྟོན་ཐེངས་དང་པོ་གནང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༤
ཉིན་ཨུ་རུ་སུའི་རྒྱལ་ས་མོ་སི་ཁོར་རྟེན་གཞི་
བྱས་པའི་ན་རན་བོད་ཀྱི་སྨན་ཁང་ Naran Ti-
betan Medical Clinic གིས་གོ་སྒྲིག་འོག་
སྨན་ཁང་དེ་ཉིད་བཙུགས་ནས་ད་བར་མི་ལོ་
༢༥ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྲུང་བརྩི་ཞུ་སླད་ཨུ་
རུ་སུའི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚན་པའི་ཌིབ་ལོ་
མེ་ཊིག་ཨེ་ཁ་ཌེ་མི་ Diplomatic Academy
ཞེས་པའི་ཚོགས་ཁང་ནང་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་
གསོ་བ་རིག་པའི་སྐུ་ཐང་སྙན་གྲགས་ཆེ་བ་ཁག་
འགྲེམས་སྟོན་ཐོག་མ་དེ་གོ་སྒྲིག་གནང་འདུགསྐབས་དེར་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་
ནས་བཏུས་པའི་སྐུ་ཐང་གྲངས་ ༧༧ ཡོད་པ་
དང་། དེ་ཡང་སྐུ་ཐང་འགྲེམས་སྟོན་གྱི་མཛད་
སྒོ་དབུ་འཛུགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ན་རན་བོད་ཀྱི་
སྨན་ཁང་ཞེས་པའི་འགན་འཛིན་ལྕམ་སྐུ་སུ་ཝེ་
ཏི་ལ་ན་གལ་སལ་ནོ་ཝ་ Dr. (Mrs.) Svet-
lana Galsalnova ལགས་ཀྱིས་སྐུ་མགྲོན་
རྣམ་པར་ཕེབས་བསུའི་གསུང་བཤད་གནང།
དེ་རྗེས་ཁོང་གིས་མུ་མཐུད་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་
རིག་པའི་གལ་གནད་སྐོར་སོགས་འགྲེལ་བརྗོད་
གནང་། སྐབས་དེར་སོག་པོའི་གཞུང་ཚབ་པ་
མཆོག་དང་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ངག་དབང་རབ་
རྒྱས་ལགས་སོགས་ཆེད་ཕེབས་གནང་འདུག་
པ་མ་ཟད། སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ལགས་ཀྱིས་
ཐེངས་འདིར་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་དང་འབྲེལ་བའི་
སྐུ་ཐང་འགྲེམས་སྟོན་གོ་སྒྲིག་གནང་བར་ཐུགས་
རྗེ་ཆེ་གསུངས་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་སྐུ་

ཐང་གི་གླེགས་བམ་འདི་ནི་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་
དཔལ་ཡོན་གྱི་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་དངོས་རྫས་
ཆེས་གལ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། གསོ་རིག་སྐུ་
ཐང་འབྲི་སྲོལ་ཐོག་མ་དེ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་
རྒྱ་མཚོས་དུས་རབས་ ༡༧ ནང་གསར་གཏོད་
མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཐུན་མིན་
རིག་གཞུང་གི་ཁྱད་ནོར་དེ་དག་འཛམ་གླིང་གི་
སྤྱི་རྫས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་སྟབས། ཡར་ཐོན་ཧ་
ཅང་ཆེ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་འདིའི་ནང་
ཞབས་འདེགས་ཞུ་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཧ་ཅང་ལྡན་
ཡོད་པར་བརྟེན། བོད་ཀྱི་ཐུན་མིན་རིག་གཞུང་
དེ་དག་བདག་གཅེས་གནང་རྒྱུ་ནི་འཛམ་གླིང་
མི་མང་སྤྱི་ལ་འཁྲིས་པའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་
འགན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཅེས་གསུངས། སྤྱིར་
བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལས་
བཏུས་པའི་སྐུ་ཐང་གི་གླེགས་བམ་དེ་དག་ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༢༠ སྐབས་༸གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་ ༡༣ པ་
ཆེན་པོའི་སྐབས་བསྐྱར་དུ་པར་སྐྲུན་ཞུས་གནང་
མཛད་འདུག དེ་ལྟར་མཛད་དགོས་དོན་གཙོ་
བོ་ནི་སྐབས་དེར་བྷུར་ཡ་ཏི་ཨེམ་ཆི་འམ་སྨན་པ་
ཁག་གཅིག་ལ་སྨན་སྦྱོང་ཆེད་ཡིན་འདུག གོང་
བརྗོད་ལྟར་སྤྱིར་གསོ་རིག་སྐུ་ཐང་གི་གླེགས་
བམ་ངོ་མ་དེ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ཕྱི་
ལོ་ ༡༦༨༧།༡༧༠༣ སྐབས་བཟོ་བཀོད་མཛད་
པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེང་སྐབས་ལྷ་སའི་ནང་
ཞུགས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོར་ཤོག་གྲངས་
༥༨༧ ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་གཞུང་དང་
སྐུ་ཐང་གླེགས་བམ་དེ་དག་ཨུ་རུ་སུའི་སྐད་ནང་

ཕབ་བསྒྱུར་ཞུས་འདུག སྤྱིར་དེང་སྐབས་ཨུ་རུ་
སུ་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་
གང་སར་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་རྣམ་གཞག་
ལ་དོ་སྣང་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་།
བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་བརྒྱུད་བཞི་ཡང་ཨུ་རུ་
སུའི་སྐད་ནང་ཕབ་བསྒྱུར་ཞུས་ཟིན་འདུག དེ་
སྐབས་ཨུ་རུ་སུའི་ནང་བོད་པའི་གསོ་རིག་སྨན་
པ་གྲངས་ ༡༠ ཙམ་ནས་བརྟག་དཔྱད་གནང་
མུས་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་སྨན་རྩིས་
ཁང་གིས་མཐུན་འགྱུར་འོག་ཨུ་རུ་སུ་དང་ཨུ་རུ་
སུའི་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནང་གསོ་རིག་
སྨན་པ་ཆེད་གཏོང་ཞུས་དང་ཞུ་མུས་ཡིན་འདུག